

Az 1-17A. módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt
17B. számú módosítás

2011/2012. MENETRENDI ÉVRE VONATKOZÓ

HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT

**A MÁV ZRT. ÉS GYSEV ZRT. NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI
PÁLYAHÁLÓZATA IGÉNYBEVÉTELÉNEK FELTÉTELEIRŐL**

HATÁLYOS: 2011. DECEMBER 11-TŐL 2012. DECEMBER 08-IG

Módosítások jegyzéke

Módosítás			Hatálybalépés időpontja
sorszáma	tárgya	száma	
1.	1. sz. módosítás	VPE-4-85/2010	2011. április 08.
2.	2A. sz. módosítás	VPE-4-31/2011	2011. május 13.
3.	2B. sz. módosítás	VPE-4-34/2011	2011. május 17.
4.	2. sz. módosítás	VPE-4-19/2011	2011. május 26.
5.	2C. sz. módosítás	VPE-4-19/2011	2011. június 10.
6.	3. sz. módosítás	VPE-4-36/2011	2011. június 26.
4.	4. sz. módosítás	VPE-4-40/2011	2011. július 16.
5.	5. sz. módosítás	VPE-4-47/2011	2011. augusztus 01.
6.	6. sz. módosítás	VPE-4-53/2011	2011. augusztus 20.
7.	6A. sz. módosítás	VPE-4-70/2011	2011. szeptember 03.
8.	7. sz. módosítás	VPE-4-46/2011	2011. szeptember 07.
9.	8. sz. módosítás	VPE-4-58/2011	2011. december 08.
10.	8A. sz. módosítás	VPE-4-73/2011	2011.szeptember 21.
11.	9. sz. módosítás tervezet	VPE-4-63/2011	Hatályon kívül helyezve: 2011. október 01.
12.	10. sz. módosítás tervezet	VPE-4-67/2011	Hatályon kívül helyezve: 2011. október 01.
	11. sz. módosítás	VPE-4-74/2011	2011. október 01.
13.	Vontatási villamos energia, nem vontatási villamos energia (előfűtés, előhűtés) díjai		2011. december 07.
	GYSEV Zrt. - Vonalátadással kapcsolatos díjak		2012. január 01.
14.	11A. sz. módosítás	VPE-4-81/2011	2011. október 27.
15.	12. sz. módosítás	VPE-4-77/2011	2011. november 12.
16.	13. sz. módosítás	VPE-4-79/2011	2011. november 28.
17.	13A. sz. módosítás	VPE-4-92/2011	2011. december 01.
18.	14. sz. módosítás	VPE-4-82/2011	2011. december 14.
19.	14A. sz. módosítás	VPE-4-100/2011	2011. december 17.
20.	15. sz. módosítás	VPE4-89/2011	2012. január 09.
21.	16. sz. módosítás	VPE-4-104/2011	2012. február 01.
22.	16A. sz. módosítás	VPE/301-9/2012	2012. március 01.
23.	17. sz. módosítás	VPE/301-5/2012	2012. március 21.
24.	17A. sz. módosítás	VPE/301-10/2012	2012. március 31.
<u>25.</u>	<u>17B. sz. módosítás</u>	<u>VPE/301-15/2012</u>	<u>2012.április 26.</u>

TARTALOMJEGYZÉK

1. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK	7
1.1 BEVEZETÉS	7
1.1.1 A magyar vasúti szervezetek	7
1.1.1.1 A VPE Kft. a pályahálózat-működtető és a vállalkozó vasúti társaságok egymással szemben gyakorolt jogai és kötelezettségei	8
1.1.1.1.1 A VPE Kft. legfontosabb feladatai	8
1.1.1.1.2 A pályahálózat-működtetők legfontosabb jogai és kötelezettségei	8
1.1.1.1.3 A hozzáférésre jogosultak legfontosabb jogai és kötelezettségei	9
1.1.2 Hálózati Üzletszabályzat készítésének kötelezettsége	10
1.2 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT CÉLJA	10
1.3 JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	11
1.3.1 ALKALMAZANDÓ IRÁNYELVEK, JOGSZABÁLYOK	11
1.3.1.1 A Hálózati Üzletszabályzat tartalmát befolyásoló jogszabályok	11
1.3.1.2 Egyéb kapcsolódó jogszabályok	12
1.4 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT JOGI STÁTUSZA	13
1.4.1 A Hálózati Üzletszabályzat kötelező jellege	13
1.4.2 Felelősség a Hálózati Üzletszabályzat tartalmáért	13
1.4.3 Jogorvoslati lehetőség	13
1.5 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT FELÉPÍTÉSE	14
1.6 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT HATÁLYA ÉS MÓDOSÍTÁSÁNAK SZABÁLYAI	14
1.6.1 A Hálózati Üzletszabályzat hatálya	14
1.6.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosítása	15
1.6.2.1 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának kötelezettsége	15
1.6.2.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának eljárási rendjei	15
1.7 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT ELKÉSZÍTÉSE ÉS KÖZZÉTÉTELE	16
1.7.1 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének elkészítése	16
1.7.2 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének véleményezése, véglegesítése, közzététele	17
1.8 KAPCSOLATTARTÓ SZERVEZETEK ÉS A VÁLLALKOZÓ VASÚTI TÁRSASÁGOK RÉSZÉRE A SZÜKSÉGES INTÉZMÉNYEK, PÁLYAHÁLÓZAT MŰKÖDTETŐK ELÉRHETŐSÉGEI	17
1.9. TÁJÉKOZTATÓ A RAIL NET EUROPE KERETÉBEN A PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐ VASÚTI TÁRSASÁGOK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉSRŐL	18
1.9.1 ONE STOP SHOP (OSS)	19
1.9.2 RNE ESZKÖZÖK	19
1.9.2.1 PATH COORDINATION SYSTEM (RNE PCS)	19
1.9.2.2 CHARGING INFORMATION SYSTEM (RNE CIS)	20
1.9.2.3 TRAIN INFORMATION SYSTEM (RNE TIS)	20
1.10 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZATBAN HASZNÁLT FOGALMAK ÉRTELMEZÉSE	20
2. A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT IGÉNYBEVÉTELE	21
2.1 BEVEZETÉS	21
2.2 AZ ALAP-, JÁRULÉKOS-, KIEGÉSZÍTŐ - ÉS MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK-IGÉNYLÉSÉNEK FELTÉTELEI	21
2.2.1 A kapacitás igénylés feltételei	21
2.2.2 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot használók köre	21
2.2.3 Működési engedély	22
2.2.4 Vasútbiztonsági tanúsítvány, kiegészítő tanúsítvány, biztonsági engedély	22
2.2.5 Biztosítások, egyéb kötelezettségek	23
2.3 HOZZÁFÉRÉSI MEGÁLLAPODÁSOK A VASÚTI PÁLYAHÁLÓZATHOZ	23
2.3.1 Keret-megállapodás	23
2.3.2 A hálózat-hozzáférési szerződés és a belső megállapodás	24
2.3.2.1 Hálózat-hozzáférési szerződés	24
2.3.2.2 Belső megállapodás	25
2.4 ÜZEMELTETÉSI SZABÁLYOK	25
2.4.1 A vasúti utasítások alkalmazásának kötelezettsége	25
2.4.2 A vonatok közlekedése során kötelező okmányok alkalmazásának kötelezettsége	26
2.5 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYT TOVÁBBÍTÓ VONATOK, PRÓBAVONATOK ÉS RO-LA VONATOK KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	26

2.5.1 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYT TOVÁBBÍTÓ VONATOK KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	26
2.5.2 PRÓBAVONATOK KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	26
2.5.3 RO-LA VONATOK KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	27
2.6 VESZÉLYES ÁRUT TOVÁBBÍTÓ VONAT KÖZLEKEDTETÉSÉNEK FELTÉTELE	27
2.7 GÖRDÜLŐÁLLOMÁNY KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ FELTÉTELEK	28
2.8 A SZEMÉLYZETTEL KAPCSOLATOS FELTÉTELEK	28
3. INFRASTRUKTÚRA	29
3.1 AZ INFRASTRUKTÚRA ADATOK ÉRVÉNYESSÉGE, A VÁLTOZÁSOK KÖVETÉSÉNEK MÓDJA	29
3.2 A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT BEMUTATÁSA	29
3.2.1 <i>Infrastruktúra korlátozások</i>	29
3.2.2 <i>Kapcsolódó vasúti pályahálózatok</i>	30
3.2.3 <i>Pályahálózatra vonatkozó további információk</i>	30
3.3 A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT JELLEMZŐI	30
3.3.1 <i>Földrajzi jellemzők</i>	30
3.3.1.1 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat vonalai, vágányhálózata	30
3.3.1.2 Nyomtáv	30
3.3.1.3 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat szolgálati helyei	30
3.3.2 <i>A vasútvonalak, vonalszakaszok műszaki, technikai jellemzői</i>	31
3.3.2.1 Rakszelvény	31
3.3.2.2 A vasútvonalak alkalmazható legnagyobb tengelyterhelése, folyóméter terhelése	31
3.3.2.3 Lejt-és ívviszonyok	31
3.3.2.4 A vasútvonalak pályasebessége	31
3.3.2.5 A közlekedtethető vonathossz vasútvonalakra	32
3.3.2.6 Villamos felsővezeték rendszer jellemzői	32
3.3.3 <i>Forgalomirányítási, biztosítóberendezési és hírközlési rendszerek</i>	32
3.3.3.1 Biztosítóberendezési rendszerek	32
3.3.3.2 Forgalomirányítási rendszerek	32
3.3.3.3 Alkalmazott rádióhálózat	32
3.3.3.4 Vonatbefolyásoló rendszerek	33
3.4 FORGALOMKORLÁTOZÁSOK	33
3.4.1 <i>Szakosított infrastruktúra elkülönítése</i>	33
3.4.2 <i>Korlátozások környezeti terhelés miatt</i>	33
3.4.3 <i>Korlátozások rendkívüli küldemények, veszélyes áruk továbbítása, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetése során</i>	33
3.4.4 <i>Korlátozások alagutak miatt</i>	33
3.4.5 <i>Korlátozások hidak, műtárgyak miatt</i>	33
3.5 AZ INFRASTRUKTÚRA RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA	34
3.6 SZEMÉLYVONATI MŰSZAKI, ELŐKÉSZÍTŐ ÉS UTASKISZOLGÁLÓ LÉTESÍTMÉNYEK	34
3.7 TEHERVONATI ÁLLOMÁSI LÉTESÍTMÉNYEK	34
3.8 SZOLGÁLTATÁSI LÉTESÍTMÉNYEK	34
3.8.1 <i>Személy- és tehervonat képző állomások és szolgálati helyek</i>	34
3.8.2 <i>Rakodási célra igénybevehető vágányokhoz, rakodóterületekhez való hozzáférés</i>	34
3.8.3 <i>Karbantartó létesítmények</i>	35
3.8.4 <i>Üzemanyag vételezési helyek</i>	35
3.8.5.1 Áttengelyező (tengelyátszerelő)	35
3.8.5.2 Vasúti járműmérlegek	35
3.8.5.3 Előfűtő/előhűtő berendezésekkel, közműcsatlakozással rendelkező szolgálati helyek	35
3.9 VÁRHATÓ JELENTŐSEBB INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉSI MUNKÁK	35
4. KAPACITÁS-ELOSZTÁS	36
4.1 BEVEZETÉS	36
4.2 A KAPACITÁS-ELOSZTÁSI ELJÁRÁS LEÍRÁSA	36
<i>Az országhatáron átmenő vonatok menetvonal igénylése</i>	36
4.3 A KAPACITÁS-ELOSZTÁSI FOLYAMAT SZABÁLYAI ÉS HATÁRIDŐI	37
4.3.1 <i>Az éves menetvonal-igénylés és menetrendkészítés határidői</i>	38
4.3.2 <i>Az éves menetvonal-igényeken kívüli igények kezelése, beleértve az azonnali igényeket is</i>	38
4.3.3 <i>Pályavasúti szolgáltatások igénylésének határidői és eljárása</i>	39
4.4 A KAPACITÁS-ELOSZTÁS FOLYAMATA	39
4.4.1 <i>Összehangolási eljárás</i>	39

4.4.2	Vitás esetek rendezése, jogorvoslat lehetősége	40
4.4.3	Túlterhelt pályaszakasz	40
4.4.3.1	Túlterhelt pályaszakasz	40
4.4.3.2	Prioritási szabályok és a követendő eljárás	41
4.4.3.3	A használat, a használati jog visszavonása	41
4.4.4	A keret-megállapodás hatása.....	42
4.5	KAPACITÁS-ELOSZTÁS VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT KARBANTARTÁSI, FELÚJÍTÁSI ÉS FEJLESZTÉSI CÉLBÓL	42
4.5.1	Az eljárás leírása	42
4.5.1.1	Vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítása a tervezett karbantartásokhoz, felújításhoz és fejlesztéshez	42
4.5.1.2	Éves szinten nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákkal kapcsolatos kapacitás elosztási szabályok	42
4.6	ELJÁRÁS ARRÁ AZ ESETRE, HA A KIUTALT KAPACITÁST NEM HASZNÁLJÁK. LEMONDÁSI SZABÁLYOK, ELJÁRÁS A LEMONDÁS ELMARADÁSA MIATT	4443
4.6.1	Eljárás arra az esetre, ha a kiutalt kapacitást nem használják	4443
4.6.2	Lemondási szabályok, eljárás a lemondás elmaradása miatt	44
4.7	RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYEK ÉS VESZÉLYES ÁRUK TOVÁBBÍTÁSA, PRÓBAVONATOK ÉS RO-LA VONATOK KÖZLEKEDTETÉSE	44
4.8	KÜLÖNLEGES INTÉZKEDÉSEK ÜZEMZAVAR, VESZÉLYHELYZET ESETÉN	44
4.8.1	A menetrendszerinti közlekedés helyreállításának főbb elvei.....	44
4.8.2	Eljárási rend	45
4.8.3	Előrelátható problémák	45
4.8.4	Előre nem látható problémák	45
5.	A HOZZÁFÉRÉSRE JOGOSULTAK SZÁMÁRA NYÚJTANDÓ SZOLGÁLTATÁSOK.....	46
5.1	BEVEZETÉS.....	46
5.2	ALAPSZOLGÁLTATÁSOK.....	46
5.2.1	Menetvonal biztosítás.....	46
5.2.2	Közlekedtetés.....	47
5.3	JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK.....	47
5.3.1	Felsővezetéki rendszerek használata	47
5.3.2	Üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférés.....	47
5.3.3	Állomáshasználat személyszállító vonatok és járművek számára	47
5.3.3.1	Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználata.....	47
5.3.3.2	Személyszállító vonatok kiinduló-/végállomás használata.....	48
5.3.4	Állomáshasználat tehervonatok és járművek számára	48
5.3.4.1	Tehervonatok induló-/célállomás használata.....	48
5.3.4.2	Tehervonatok közbenső állomás használata	49
5.3.5	Rendező pályaudvarokhoz való hozzáférés	50
5.3.6	Vonatképző létesítményekhez való hozzáférés	50
5.3.7	Járműtárolás	50
5.3.8	Egyéb járulékos szolgáltatások.....	50
5.3.8.1	Vasúti járműmérleghez való hozzáférés	50
5.3.8.2	Szolgálat megszakítás, szolgálatzünetelés felfüggesztése	51
5.4	KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK.....	51
5.4.1	Vontatási villamos energia biztosítása	51
5.4.2	Vontatási felhasználású üzemanyag biztosítása	51
5.4.3	Vízutórendszerhez használt víz biztosítása	51
5.4.4	Tolatószemélyzet biztosítása	52
5.4.5	Rendkívüli küldemény, veszélyes áru továbbítása, próbavonat, Ro-La vonat közlekedtetése.....	52
5.4.6	Külső vonatfelvétel.....	52
5.4.7	Vontatójármű biztosítása tolatás céljából	53
5.4.8	Pályavasúti személyzet biztosítása mérlegeléshez	53
5.4.9	Tengelyátszerelés	53
5.4.10	Forgóváz használat.....	53
5.4.11	A vállalkozó vasúti társaság által nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia biztosítása.....	53
5.5	MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK	54
6.	DÍJAK.....	55
6.1	DÍJSZABÁSI ALAPELVEK	55
6.1.1	Alapszolgáltatások díja.....	55

6.1.2	Járulékos szolgáltatások díja.....	57
6.1.2.1	Felsővezeték használati díj	57
6.1.2.2	Üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférés díja	57
6.1.2.3	Állomások hozzáférési díja személyszállító vonatok számára	57
6.1.2.4	Állomások hozzáférési díja tehervonatok számára	58
6.1.2.5	Rendező pályaudvarokhoz való hozzáférés díja	58
6.1.2.6	Vonatképző létesítményekhez való hozzáférés díja.....	58
6.1.2.7	Járműtárolási díj	58
6.1.2.8	Vasúti járműmérleghez való hozzáférés díja.....	59
6.1.2.9	Személyzetbiztosítási díj	59
6.1.3	Járulékos szolgáltatások díja.....	59
6.1.4	Kiegészítő szolgáltatások díja	59
6.1.4.1	Vontatási villamos energia biztosításának díja	59
6.1.4.2	Vontatási felhasználású üzemanyag biztosításának díja.....	59
6.1.4.3	Vízutóhoz használt víz díja.....	60
6.1.4.4	Tolatószemélyzet biztosítási díj	60
6.1.4.5	Rendkívüli küldemény továbbításához szükséges engedély kiadásának díja	60
6.1.4.6	Vonatfelvételi személyzeti díj.....	61
6.1.4.7	Vontatójármű biztosítási díj	61
6.1.4.8	Mérlegeléshez biztosított pályavasúti személyzeti díj	61
6.1.4.9	Tengelyátszerelési díj	61
6.1.4.10	Forgóváz használati díj	61
6.1.4.11	A vállalkozó vasúti társaság által nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia biztosításának díja	61
6.1.5	Mellékszolgáltatások díja	62
6.2	DÍJSZABÁSI RENDSZER	62
6.3	DÍJAK	63
6.3.1	Alapszolgáltatások díjai	63
6.3.1.1	Menetvonal biztosítási díjak.....	63
6.3.1.2	Közlekedtetési díjak	63
6.3.2	Járulékos szolgáltatások díjai	64
6.3.2.1	A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások díjai	64
6.3.2.2	A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások díjai.....	65
6.3.3	Járulékos szolgáltatások díjai	66
6.3.4	Kiegészítő szolgáltatások díjai	66
6.3.4.1	A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai	66
6.3.4.2	A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai.....	67
6.3.5	Mellékszolgáltatások díjai	67
6.4	TELJESÍTMÉNYÖSZTÖNZŐ RENDSZER.....	67
6.5	A DÍJSZABÁSI RENDSZER ÉS/VAGY A DÍJAK VÁRHATÓ VÁLTOZÁSAI	68
6.6	A SZÁMLÁZÁS MENETE	68

1. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

1.1 Bevezetés

1.1.1 A magyar vasúti szervezetek

Magyarország jelenlegi vasúti rendszere az Európai uniós előírásoknak megfelelően került kialakításra.

A vasúti szervezetek:

- a) *Vasúti igazgatási szerv:* A Nemzeti Közlekedési Hatóság, melynek feladat- és hatáskörét a Vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (a továbbiakban: Vtv.). 73 § (1) bekezdése szabályozza.
- b) *Országos pályahálózatot működtető vasúti társaságok (a továbbiakban: pályahálózat-működtető):* Az országos nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetését nem független vasúti társaságként végző MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban MÁV Zrt.), illetve integrált vasúti társaságként végző Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: GYSEV Zrt.). Feladataikat a Vtv. 2. § (2) bekezdésének 2. pontja szabályozza.
- c) *Vállalkozó vasúti társaságok:* Működési engedélye alapján vállalkozó vasúti tevékenységet végző társaságok. Feladataikat a Vtv. 2. § (2) bekezdésének 3. pontja szabályozza.
- d) *Kapacitás-elosztó szervezet:* A VPE Vasúti Pályakapacitás-elosztó Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: VPE Kft.), amely - tekintettel arra, hogy a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. a pályahálózat működtető feladatait nem független, illetve integrált vasúti társaságként végzi - a Vtv. 62.§-a alapján az alábbi feladatokat látja el:
  - da) a vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása,
  - db) a nem független vasúti pályahálózat-működtető Hálózati Üzletszabályzatának kidolgozása,
  - dc) a Díjképzési Módszertan és a Díjszámítási Dokumentum megállapítása, illetőleg a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díjak összegének meghatározása, valamint
  - dd) a nem független vasúti pályahálózat-működtető az általa működtetett vasúti pályahálózathoz történő hozzáférése költségei meghatározása.

1.1.1.1A VPE Kft. a pályahálózat-működtető és a vállalkozó vasúti társaságok egymással szemben gyakorolt jogai és kötelezettségei

1.1.1.1.1 A VPE Kft. legfontosabb feladatai

A VPE Kft. a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés biztosítása körében a következő feladatok ellátására jogosult és köteles:

- a) menetvonal igénylésének elbírálása, a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása, a túlterhelt vonalszakaszokon a 4.6 pont szerint a menetvonalak visszavonása,
- b) a vasúti pályahálózat kapacitását, valamint az igényelt nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásokat a 4.4.3. pontban meghatározott prioritási szabályok figyelembe vételével, hátrányos megkülönböztetéstől mentesen elosztani, betartani a menetvonal-elosztásra vonatkozó ütemtervet, éves üzemi menetrendet készíteni,
- c) a hozzáférésre jogosultak a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat használatához szükséges okiratainak, dokumentumainak meglétéről meggyőződni,
- d) a pályahálózat-működtetőket - a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásra benyújtott igénylést követően haladéktalanul - írásban tájékoztatni, hogy mely hozzáférésre jogosultak a vasúti pályahálózat igénybevételére,
- e) Díjképzési Módszertant (DM) elkészíteni, karbantartani,
- f) Díjszámítási Dokumentumot (DD) elkészíteni, karbantartani,
- g) veszélyhelyzet esetén, ha a pályahálózat-működtető a Vtv. 31. § (2) bekezdés b) pontja alapján a menetvonalat visszavonta, az igénylő kérelmére a rendelkezésre álló kapacitás terhére más menetvonalat felajánlani,
- h) kiutalt menetvonal használati jogát visszavonni működési engedély felfüggesztése, menetvonal küszöbérték - Hálózati Üzletszabályzat 4.6 pont - alatti használata esetén,
- i) előzetes nemzetközi menetvonalakat meghatározni,
- j) a nagymértékben kihasználatlan vasúti pályaszakaszokat kijelölni,
- k) a szakosított infrastruktúrát kijelölni,
- l) negyedévente monitoring jelentést készíteni a vasúti igazgatási szerv részére a menetvonal igénylések és elosztás gyakorlatáról,
- m) a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díj összegének meghatározása,
- n) viták esetén egyeztetések kezdeményezése a hozzáférésre jogosult és a pályahálózat-működtető között,
- o) az érdekeltekkel történt egyeztetést követően elkészíteni a Hálózati Üzletszabályzatot, illetve annak módosításaira vonatkozó javaslatát,
- p) a tudomására jutott információkat bizalmasan kezelni.

1.1.1.1.2 A pályahálózat-működtetők legfontosabb jogai és kötelességei

A pályahálózat-működtetők legfontosabb jogai

- a) veszélyhelyzet esetén a kiutalt menetvonalak visszavonása,
- b) üzemi vonatok közlekedtetése a VPE Kft. pályahálózat-kapacitás kiutalása alapján.

A pályahálózat működtetők legfontosabb kötelességei

- a) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetése,

- b) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételéhez kapcsolódó szakmai utasításokat honlapján közzétenni a Hálózati Üzletszabályzatnak az utasítások közzétételére és hatálybaléptetésre vonatkozó szabályai szerint,
- c) a honlapján folyamatos naprakész tájékoztatást adni a vasúti pályahálózat kapacitás veszélyhelyzetből fakadó korlátozásairól,
- d) közvetlenül tájékoztatni a VPE Kft-t és az érintett hozzáférésre jogosultat a kiutalt menetvonalat érintő bármilyen eseményről,
- e) a Hálózati Üzletszabályzat elkészítéséhez és módosításához a Díjképzési Módszertan és a Díjszámítási Dokumentum elkészítéséhez a VPE Kft. részére a szükséges információk megadása,
- f) a vasúti pályahálózat törzsadat-állományát karbantartani, ennek változásáról a VPE Kft-t folyamatosan értesíteni,
- g) rendkívüli esemény bekövetkeztekor tájékoztatni a VPE Kft-t, a hozzáférésre jogosultat²⁷
- ~~g) intézkedni az üzemzavar, veszélyhelyzet megszüntetésére,~~
- h) intézkedni üzemzavar, veszélyhelyzet megszüntetésére,
- i) a tudomására jutott üzleti információkat bizalmasan kezelni,
- j) nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásokat nyújtani,
- k) a kiutalt kapacitások biztosítása mellett a vasúti pályahálózatot olyan állapotban tartani, hogy az megfeleljen a biztonságos közlekedés feltételeinek.

17B

1.1.1.1.3 A hozzáférésre jogosultak legfontosabb jogai és kötelezettségei

A hozzáférésre jogosultak legfontosabb jogai

- a) nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatás-igénylést benyújtani, a kiutalt menetvonal alapján közlekedni, a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásokat igénybe venni,
- b) a menetrend-tervezettel kapcsolatban egyeztetési eljárást kezdeményezni,
- c) jogvitás eljárást kezdeményezni a vasúti igazgatási szervnél az 1.4.3 pontban foglalt esetekben

A hozzáférésre jogosultak legfontosabb kötelezettségei

- a) a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatás igénylés feltételeiben bekövetkezett változásokról a VPE Kft-t haladéktalanul, de legkésőbb a változást követő 5 napon belül értesíteni,
- b) tehervonatok esetében a vonat határ- vagy olyan állomásra történő érkezése előtt, ahol rendezése (jármű ki/besorozás) szükséges, a vonatok összeállításáról, járművek ki/besorozásáról, késési tényezőkről és minden további, a hálózat-hozzáférési szerződésben rögzített feltételről legalább 30 perccel a tervezett érkezés előtt a pályahálózat-működtetőt igazolhatóan (elektronikus úton a pályahálózat-működtető információs rendszerén keresztül) értesíteni,
- c) induló tehervonatok és induló/érkező személyszállító vonatok esetében a vonat összeállításáról - a hálózat-hozzáférési szerződésben rögzítettek szerint - a tervezett indulás előtt legalább 30 perccel a pályahálózat-működtetőt igazolhatóan (elektronikus úton a pályahálózat-működtető információs rendszerén keresztül) értesíteni. Ha a vonat rendkívüli küldeményt, veszélyes árut továbbít, akkor az értesítést legalább 1 órával a vonat tervezett indulása előtt kell megtenni. Személyszállító vonatok esetében indulás, vagy határállomásra történő tervezett érkezés előtt legalább 30 perccel, a megrendelt illetve az előírt szerelvény összeállítástól való eltérés esetén legalább 1 órával köteles a pályahálózat-működtetőt a vonat összeállításáról értesíteni. Az előírt vonatösszeállítás eltéréséről

- való megrendelést legalább 1 órával a vonat tervezett indulása előtt a pályahálózat működtető részére átadni,
- d) a pályahálózat-működtető által a vonatforgalom lebonyolításával kapcsolatban adott utasításokat és rendelkezéseket betartani,
  - e) olyan személyzetet és közreműködő személyeket alkalmazni, akik a vasútbiztonság területén eleget tesznek a hazai és a nemzetközi előírásoknak, szóban és írásban is ismerik a magyar nyelvet, valamint rendelkeznek a szükséges szakismeretekkel és az előírt vizsgákkal,
  - f) a vasúti pálya és tartozékainak használata ellenében felszámított hálózat-hozzáférési díjat és a nyújtott szolgáltatások ellenértékét az előírt határidőn belül megfizetni,
  - g) a pályahálózat-működtető kérésére a Vtv-ben meghatározott esetekben a zavarok elhárításában térítés ellenében közreműködni,
  - h) a vonat közlekedése során tapasztalt rendkívüli eseményt a pályahálózat-működtetőnek azonnal jelenteni,
  - i) a saját vonatával kapcsolatos rendkívüli eseményt kivizsgálni, a műszaki, vegyi mentésről intézkedni,
  - j) közreműködni a keletkezett veszélyhelyzet elhárításában az indokolt költségek elszámolásával,
  - k) rendkívüli esemény bekövetkeztekor túrni a vasúti forgalom zavartatását,
  - l) nemzetközi forgalomban a vonatok közlekedtetéséhez szükséges adatok, információk átvételét/átadását legkésőbb a határállomáson kell megtenni,
  - m) a hozzáférésre jogosult köteles betartani az UIC rakodási szabályokat.
  - n) a pályahálózat működtetése érdekében szükséges bizonylatokat vezetni, adatszolgáltatást biztosítani a teljesítmények elszámolása érdekében.

1.1.2 Hálózati Üzletszabályzat készítésének kötelezettsége

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot működtető vasúti társaság - nem független pályahálózat működtető esetén a VPE Kft. - a pályahálózat hozzáférésre jogosultak által történő igénybevételeinek részletes szabályozását szolgálóan, menetrendi évenként Hálózati Üzletszabályzatot köteles készíteni.

A nemzetközi és nemzeti jogszabályi előírásoknak megfelelő szerkezettel és tartalommal elkészített Hálózati Üzletszabályzatot a vasúti pályahálózathoz hozzáférésre jogosultak, valamint az Egyesült Gazdasági Térség (EGT) államainak pályahálózat-működtető szervezetei, vagy pályahálózat-kapacitás elosztó szervezetei számára közzé kell tenni.

1.2 A Hálózati Üzletszabályzat célja

A Hálózati Üzletszabályzat célja, hogy meghatározza a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz való hozzáférés, a vasúti pályahálózat használata, valamint a nyílt hozzáférés keretében nyújtott alap-, járulékos- kiegészítő és mellékszolgáltatások igénybevételeinek feltételeit és eljárási rendjét. A Vtv 59. §-ának (1) bekezdése értelmében a Hálózati Üzletszabályzatnak tartalmaznia kell:

- a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó általános szerződési feltételeket,
- a hálózat-hozzáférési díjakat, illetve azok alkalmazásának részletes feltételeit,
- a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásának részletes feltételeit, ideértve az összehangolási eljárás szabályait is, továbbá
- a vasúti pályahálózatra vonatkozó forgalmi és műszaki specifikációt.

A Hálózati Üzletszabályzat a közzétételét követő menetrendi évben mind a hozzáférésre jogosultak mind a VPE Kft. részére tervezési célokat szolgál, mivel:

- a hozzáférésre jogosultak, valamint a vasúti pályahálózat karbantartását, felújítását és fejlesztését végző pályahálózat működtetők a közzétett Hálózati Üzletszabályzat előírásaihoz igazodóan tervezik és nyújtják be a VPE Kft.-hez a Hálózati Üzletszabályzat közzétételét követően a Hálózati Üzletszabályzatban szabályozott menetrendi évre vonatkozó pályahálózat- és szolgáltatás-kapacitás iránti éves és éves pótlólagos igényeket,
- a VPE Kft. a fentiek szerint benyújtott igények alapján készíti el a Hálózati Üzletszabályzatban szabályozott menetrendi évre vonatkozó éves üzemi menetrendet.

1.3 Jogszabályi háttér

1.3.1 Alkalmazandó irányelvek, jogszabályok

1.3.1.1 A Hálózati Üzletszabályzat tartalmát befolyásoló jogszabályok

- 91/440/EGK irányelv a közösségi vasutak fejlesztéséről,
- 95/18/EK irányelv a vasúttársaságok engedélyezéséről,
- 2001/14/EK irányelv a vasúti infrastruktúra-kapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról,
- 2004/49 EK irányelv a közösségi vasutak biztonságáról,
- 2005. évi CLXXXIII. törvény a vasúti közlekedésről,
- 268/2009. (XII.01.) Korm. rendelete a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet és a nem független vasúti pályahálózat-működtető közötti jogviszonyról,
- 40/2006. (VI. 26.) GKM rendelet a vasútbiztonsági tanúsítványra, a biztonsági engedélyre, a biztonságirányítási rendszerekre, a biztonsági jelentésre, valamint az egyes hatósági engedélyezési eljárásokra vonatkozó részletes szabályokról,
- 45/2006. (VII. 11.) GKM rendelet a vasúti társaságok működésének engedélyezéséről,
- 263/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet a Nemzeti Közlekedési Hatóságról,
- 50/2007. (IV. 26.) GKM-PM együttes rendelet a vasúti közlekedési tevékenységek vasúti társaságon belüli számviteli elkülönítéséről,
- 83/2007. (X. 6) GKM-PM együttes rendelet a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól,
- 101/2007. (XII. 22.) GKM rendelet a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól,
- 18/1998. (VII. 3.) KHVM rendelet az Országos Vasúti Szabályzat II. kötetének kiadásáról,
- 168/2010. (V.11.) Korm. rendelet az országos törzshálózati, regionális és egyéb vasúti pályák felsorolásáról,
- 15/2010. (III.5.) KHEM Rendelet a személyszállítási közszolgáltatási menetrendek egységes egyeztetési eljárásáról.

1.3.1.2 Egyéb kapcsolódó jogszabályok

- 62/2006/EK bizottsági rendelet a transzeurópai hagyományos vasúti rendszer fuvarozási szolgáltatások telematikai alkalmazási alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásairól,
- 2001/12/EK irányelv a közösségi vasutak fejlesztéséről szóló 91/440/EGK tanácsi irányelv módosításáról,
- 2004/51/EK irányelv a közösségi vasutak fejlesztéséről szóló 91/440/EGK tanácsi irányelv módosításáról,
- 2007/58/EK irányelv a közösségi vasutak fejlesztéséről szóló 91/440/EGK tanácsi irányelv, valamint a vasúti infrastruktúra-kapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról szóló 2001/14/EK irányelv módosításáról,
- 2001/13/EK irányelv a vasúttársaságok engedélyezéséről szóló 95/18/EK tanácsi irányelv módosításáról,
- 2005. évi CLXXXIV. törvény a légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról,
- 2006. évi LXXVII. törvény a Bernben, 1980. május 9-én kelt, Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) módosításáról Vilniusban elfogadott, 1999. június 3-án kelt Jegyzőkönyv kihirdetéséről,
- ~~- 2009. évi LIX. törvény a Bernben 1980. május 09-én kelt, Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) módosításáról Vilniusban elfogadott 1999. június 03-án kelt jegyzőkönyv C Függelékének melléklete 2009. évi módosításokkal és kiegészítésekkel egységes szerkezetbe foglalt szövegének kihirdetéséről,~~
- ~~- 2011. évi LXXX. törvény a Bernben 1980. május 09-én kelt, Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) módosításáról Vilniusban elfogadott 1999. június 03-án kelt jegyzőkönyv C függelékének melléklete 2011. évi módosításokkal és kiegészítésekkel egységes szerkezetbe foglalt szövegének kihirdetéséről,~~
- ~~- 170/2002 (VIII.7.) Korm. rendelet a Nemzetközi Vasúti Árufuvarozásról szóló Megállapodás (SZMGSZ) kihirdetéséről, valamint a megállapodás kihirdetett módosításai,~~
- ~~- 2011. évi XXXVII. törvény a Nemzetközi Vasúti Árufuvarozásról szóló Megállapodás (SZMGSZ) és Mellékletei módosításokkal és kiegészítésekkel egységes szerkezetben történő kihirdetéséről,~~
- 8/2006. (I. 13.) Korm. rendelet a vasúti piacfelügyeleti bírság mértékére és alkalmazására vonatkozó részletes szabályokról,
- 85/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről,
- 271/2007. (X. 19.) Korm. rendelet a vasúti társaságok kötelező baleseti kárfedezeti képességének biztosításáról,
- ~~- 28/2003. (V. 8.) GKM rendelet a vasúti járművek üzembe helyezésének engedélyezéséről és időszakos vizsgálatáról,~~
- 31/2010. (XII.23.) NFM rendelet a vasúti járművek üzembehelyezése engedélyezéséről, időszakos vizsgálatáról, és hatósági nyilvántartásáról,
- ~~- 32/2003. (V. 20.) GKM rendelet a vasúti járművezetők képzéséről, hatósági vizsgáztatásáról és szakképesítéséről,~~
- 19/2011. (V.10.) NFM rendelet a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállaló szakmai képzésének és vizsgáztatásának, a vasúti vizsgaközpont és képzőszervezet működésének, a képzési engedély kiadásának, továbbá a vasúti járművezetői gyakorlat szabályairól,
- 103/2003. (XII.27.) GKM rendelet a hagyományos vasúti rendszerek kölcsönös átjárhatóságáról,

17B

17B

- 7/2006. (II. 27.) GKM rendelet a súlyos vasúti balesetek, a vasúti balesetek és a váratlan vasúti események szakmai vizsgálatának részletes szabályairól,
- ~~- 36/2006. (VI. 21.) GKM rendelet a hagyományos vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról,~~
- ~~- 37/2006. (VI. 21.) GKM rendelet a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról,~~
- 30/2010. (XII.23.) NFM rendelet a vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról,
- 72/2006. (IX. 29.) GKM rendelet a közlekedési hatóság által végzett vasúti hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól
- 48/2007. (IV. 26.) GKM rendelet a belföldi közforgalmú menetrend szerinti vasúti személyszállítás és helyközi (távolsági) autóbusz-közlekedés, valamint a nevelési-oktatási intézmények által rendelt belföldi autóbusz különjáratok legmagasabb díjairól,
- 9/2008. (VI.30.) KHEM rendelet a vasúti igazgatási szerv által végzett vasúti hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól,
- 271/2009. (XII.1) Korm. rendelet az országos működési engedély alapján végzett vasúti személyszállítás részletes feltételeiről,
- 10/2008. (VI.30.) KHEM rendelet a vasúti igazgatási szerv részére fizetendő felügyeleti díj megfizetésének módjáról és feltételeiről,
- ~~- 32/2009. (II.19.) Kormányrendelet a vasúti árufuvarozási szerződésekre vonatkozó részletes szabályokról~~
- 312/2011. (XII.23.) Kormányrendelet a hivatásos katasztrófavédelmi szerv eljárásai során a veszélyes áruk vasúti és belvízi szállításának ellenőrzésére és a bírságok összegéről, valamint a bírsággal összefüggő hatósági feladatok általános szabályairól.

17B

1.4 A Hálózati Üzletszabályzat jogi státusza

1.4.1 A Hálózati Üzletszabályzat kötelező jellege

A Hálózati Üzletszabályzatban foglaltak alkalmazása a pályahálózat-működtetőre, a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés keretében nyújtott szolgáltatásokat igénybe venni kívánó hozzáférésre jogosultakra, valamint a VPE Kft-re vonatkozóan egyaránt kötelező.

1.4.2 Felelősség a Hálózati Üzletszabályzat tartalmáért

A Hálózati Üzletszabályzat készítője felelős a Hálózati Üzletszabályzatnak a vonatkozó nemzetközi, közösségi és nemzeti jogszabályoknak való megfeleléséért, valamint az információk pontosságának és naprakész aktualitásának biztosításáért. A nem független pályahálózat-működtetőt terheli a felelősség azokért az adatokért, amelyeket a Vtv. 62.§ (4) bekezdés és a 268/2009.(XII.01.) Korm. rendelet 2. és 3.§-a, valamint a pályahálózat-működtető és a Hálózati Üzletszabályzat készítője között létrejött együttműködési megállapodásban rögzítettek alapján bocsát rendelkezésre.

1.4.3 Jogorvoslati lehetőség

A hozzáférésre jogosult, vagy a nem független pályahálózat-működtető a Vtv. 77. § (1) bekezdésében foglaltak alapján jogvitás eljárást kezdeményezhet a vasúti igazgatási szervnél, valamint a Vtv. 77. § (5) és (6) bekezdésében foglaltak alapján közvetlenül bírósághoz is fordulhat amennyiben álláspontja szerint:

- a) a pályahálózat-működtetője, vagy a VPE Kft. megsértette a Hálózati Üzletszabályzatban megállapított valamely kötelezettségét,
- b) a Hálózati Üzletszabályzat valamely rendelkezése ellentétes a megkülönböztetéstől mentes eljárás követelményével,
- c) a Díjképzési Módszertan ellentétes a Vtv., illetőleg a vonatkozó jogszabályban foglaltakkal,
- d) a Díjszámítási Dokumentum vagy a Hálózati Üzletszabályzatban szereplő díjak, kedvezmények és felárak nem a Vtv-nek, és a vonatkozó jogszabályban foglaltaknak megfelelően kerültek meghatározásra, vagy a Hálózati Üzletszabályzatban nem a Díjszámítási Dokumentumban meghatározott díjak szerepelnek,
- e) a Hálózati Üzletszabályzatban meghatározott hálózat-hozzáférési díjak mértéke, vagy struktúrája ellentétes a vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal,
- f) a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztására vonatkozó eljárás során eljárási szabálysértés történt, vagy annak eredménye jogszabálysértő, illetve ellentétes jelen Üzletszabályzatban foglaltakkal,
- g) valamely szerződő fél megsértette a pályahálózathoz való nyílt hozzáférés tárgyában kötött szerződést, vagy a menetvonal igénybevételeért fizetendő hálózat-hozzáférési díj mértéke jogszabálysértően illetve jelen Üzletszabályzatba ütköző módon került megállapításra.

A jogorvoslati kérelmet a Vtv. 77. § (2) bekezdésében rögzített határidőkhöz igazodóan kell előterjeszteni. A kérelem tartalmi követelményeit a Vtv. 77. § (3) bekezdése foglalja össze.

1.5 A Hálózati Üzletszabályzat felépítése

A Hálózati Üzletszabályzat a nemzetközi előírásokhoz és gyakorlathoz igazodóan hat fő fejezetre és mellékletekre tagolódik:

- 1. fejezet: Általános tudnivalók
  - 2. fejezet: A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevétele
  - 3. fejezet: Infrastruktúra
  - 4. fejezet: Kapacitás-elosztás
  - 5. fejezet: A vállalkozó vasúti társaságok számára nyújtandó szolgáltatások
  - 6. fejezet: Díjak
- Mellékletek

1.6 A Hálózati Üzletszabályzat hatálya és módosításának szabályai

1.6.1 A Hálózati Üzletszabályzat hatálya

Jelen Üzletszabályzat 2011. december 11. 00:00 órától 2012. december 8. 24:00 óráig hatályos.

A Hálózati Üzletszabályzat területi hatálya kiterjed a nem független vasúti pályahálózat-működtető (a MÁV Zrt., GYSEV Zrt.) által működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatokra (benne a Fertővidéki Helyi Érdekű Vasút Zrt. magyarországi pályahálózatára).

A VPE Kft. valamely vasúti pályahálózat nyílt hozzáférésűvé történő minősítését követően 60 napon belül köteles közzétenni a pályahálózat-működtető Hálózati Üzletszabályzatának tervezetét, amely a közzétételt követő első december hónap második vasárnapján 00:00

órától a közzétételt követő második december hónap második szombatján 24:00 óráig hatályos.

Hatályon kívül helyezhető a Hálózati Üzletszabályzat, ha a vasúti pályahálózat nyílt hozzáférésű minősítése megszűnik.

1.6.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosítása

1.6.2.1 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának kötelezettsége

A Hálózati Üzletszabályzatot folyamatosan aktualizálni, szükség szerint módosítani kell (2001/14/EK irányelv 3. cikk 3. bekezdés, Vtv. 59.§ (4) bekezdés, 101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 6.§).

A VPE Kft. köteles valamennyi módosítás tényét a Hálózati Üzletszabályzat elválaszthatatlan részét képező „Módosítások jegyzéké”-ben a hatálybalépés időpontjának feltüntetésével rögzíteni. (101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 6.§ (3) bekezdés)

A Hálózati Üzletszabályzat törvényben előírt módosítások eljárási rendjében különbséget kell tenni a Vtv. 59. § (4) bekezdés szerinti módosítások (naprakészügyi módosítás), valamint a 101/2007.(XII.22.) GKM rendelet 6.§ (1) bekezdése szerinti módosítások között.

1.6.2.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának eljárási rendjei

1.6.2.2.1 A 101/2007.(XII.22.) GKM rendelet 6.§ (1) bekezdése szerinti módosítások:

- a) a vasúti struktúra változásából fakadó módosítások a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitás-elosztási folyamat szabályaiban és határidőiben történő változások,
- b) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat műszaki, vagy üzemi jellemzőiben bekövetkező olyan változások, melyek hatással vannak a meghirdetett hálózat-hozzáférési díjakra,
- c) az egyes vasúti társaságok által a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatásokban bekövetkező mennyiségi vagy minőségi változások, ide nem értve a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat műszaki vagy üzemi jellemzőiben bekövetkezett változásokat,
- d) valamint a pályavasúti szolgáltatásokhoz kapcsolódó hálózat-hozzáférési díjakban történő változások.

Eljárási rendje:

- A VPE Kft. a Hálózati Üzletszabályzat módosításának közzétételét 40 nappal megelőzően, írásban tájékoztatja a vasúti igazgatási szervet, hogy a Hálózati Üzletszabályzat módosítása miatt a díjszabási rendszer elemeinek kötelező felülvizsgálata szükséges-e.
- A VPE Kft. köteles az egyeztetési lehetőség biztosítása érdekében a Hálózati Üzletszabályzat módosításának tervezetét - annak közzétételét legalább 30 nappal megelőzően - honlapján nyilvánosságra hozni, egyidejűleg a nyilvánosságra hozatal tényéről a vasúti pályahálózatra vonatkozóan korábban már menetvonal-igényt benyújtó hozzáférésre jogosultakat és az EGT-államok kapacitás-elosztó

szervezeteit elektronikus úton tájékoztatni (101/2007.(XII.22.) GKM rendelet 6.§ (1) bekezdés).

- Az érdekeltek a nyilvánosságra hozatalt követő 10 napon belül tehetik meg a módosítás tervezetével kapcsolatos észrevételeiket, amelyeket a VPE Kft. a módosítás véglegesítése során lehetőség szerint figyelembe vesz. (101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 6.§ (1) bekezdés).
- Az így véglegesített módosítást a VPE Kft. a hatályba lépés időpontjának feltüntetésével honlapján közzéteszi és egységes szerkezetbe foglalva a hatályba lépéssel egyidejűleg a vasúti igazgatási szervnek megküldi (Vtv. 59.§ (4) bekezdés, 101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 7.§).
- A pályahálózat-működtető által nyújtott szolgáltatások díjtételeit, az alkalmazott kedvezményeket, felárakat, valamint kiegyenlítő juttatásokat érintő Hálózati Üzletszabályzat módosításokat, továbbá egyes vasúti pályaszakaszok működtetésből - országos jelentőségű vasúti pálya esetén a közlekedésért felelős miniszter jóváhagyásával - történő kivonását tartalmazó módosítást a hatálybalépést megelőzően legalább három hónappal kell közzétenni (101/2007.(XII.22.) GKM rendelet 6.§ (2) bekezdés).

1.6.2.2.2 A Vtv. 59. § (4) bekezdés szerinti módosítások (naprakészégi módosítás)

- a) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetésére vonatkozó jogszabályokban,
- b) a pályahálózat-működtetők, felügyeleti szervek, kapacitás-elosztó szervezet adataiban,
- c) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat műszaki, vagy üzemi jellemzőiben bekövetkező változások esetén, melyek nincsenek hatással a meghirdetett hálózat-hozzáférési díjakra.

Eljárási rendje:

- A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. az általuk működtetett pályahálózat műszaki és üzemi jellemzőinek - a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatások hozzáférésre jogosult által történő igénybevételének feltételeit befolyásoló - változásairól köteles a VPE Kft-t haladéktalanul, megfelelően dokumentáltan, elektronikus úton és írásban is tájékoztatni.
- A VPE Kft. köteles a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat - pályavasúti szolgáltatás igénybevételének feltételeit befolyásoló - változásait azok jellegétől függően minden hónap első napjáig, a Hálózati Üzletszabályzat megfelelő helyén átvezetni és a módosítás VPE Kft. honlapján történő közzétételéről gondoskodni, valamint a hozzáférésre jogosultakat tájékoztatni.

1.7 A Hálózati Üzletszabályzat elkészítése és közzététele

1.7.1 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének elkészítése

A VPE Kft-nek a vonatkozó közösségi és nemzeti jogszabályokban foglaltak, a pályahálózat működtetőtől megkapott műszaki és üzemi információk figyelembe vételével minden évben

el kell készítenie az adott évet követő második menetrendi évben hatályos Hálózati Üzletszabályzat tervezetét. (101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 5.§)

A VPE Kft. a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. pályahálózatára vonatkozó Hálózati Üzletszabályzatot az érdekeltek egyetértése alapján egyesítette (101/2007.(XII. 22) GKM rendelet 5.§ (6) bekezdés).

1.7.2 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének véleményezése, véglegesítése, közzététele

A Hálózati Üzletszabályzat tervezetét a véglegesített Hálózati Üzletszabályzat közzétételét legalább 30 nappal megelőzően a VPE Kft. honlapján nyilvánosságra kell hozni annak érdekében, hogy a hozzáférésre jogosultak és az EGT-államok kapacitás-elosztó szervezetei számára lehetőség nyíljon az abban foglaltak érdemi véleményezésére, észrevételeik megtételére. A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének nyilvánosságra hozataláról a VPE Kft. köteles az érdekelt hozzáférésre jogosultakat és az EGT-államok kapacitás-elosztó szervezeteit elektronikus úton haladéktalanul tájékoztatni (Vtv. 59.§ (2) bekezdés és 101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 5.§ (1) bekezdés).

Az érdekeltek a Hálózati Üzletszabályzat nyilvánosságra hozatalát követő 10 napon belül tehetik meg észrevételeiket. A beérkezett észrevételekről, illetve az egyeztetéssel kapcsolatos minden körülményről a vasúti igazgatási szervet haladéktalanul tájékoztatni kell (Vtv. 59.§ (2) bekezdés, 101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 5.§ (1) bekezdés).

A VPE Kft. az adott menetrendi évre vonatkozó Hálózati Üzletszabályzatot az ugyanarra a menetrendi évre vonatkozó éves menetvonal igények benyújtási határidejének lejárta előtt legalább négy hónappal - legkésőbb december második szombatján - honlapján (www.vpe.hu) közzéteszi, valamint a szabályzat kiadásának költségeit meg nem haladó összegű ellenérték fejében nyomtatott formában is az érdekeltek rendelkezésére bocsátja (2001/14/EK 3. cikk 1. és 4. bekezdés, Vtv. 59. § (3) bekezdés, 101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 5.§ (2) bekezdés).

A VPE Kft. a véglegesített Hálózati Üzletszabályzatot a hatálybalépéssel egyidejűleg a vasúti igazgatási szervnek megküldi. (101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 7.§).

1.8 Kapcsolattartó szervezetek és a vállalkozó vasúti társaságok részére a szükséges intézmények, pályahálózat működtetők elérhetőségei

VPE Vasúti Pályakapacitás-elosztó Korlátolt Felelősségű Társaság

Cím:	H-1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 48.
Telefon:	+36 1/301-9925 +36 1/301-9926
Vasúti telefon:	01-72-64 01-72-70
Fax:	+36 1/269-0631
E-mail:	oss@vpe.hu
Honlap:	www.vpe.hu

Nemzeti Közlekedési Hatóság Központ

Cím:	H-1066 Budapest, Teréz krt. 38.
Telefon:	+36 1/373-1442

Fax: +36 1/332-6532
E-mail: office@nkh.gov.hu
Honlap: www.nkh.hu

MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Vezérigazgatóság Központ
Cím: H-1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 54-60.
Telefon: +36 1/322-0660
Fax: +36 1/342-8535
Honlap: www.mav.hu

Pályavasúti Üzletág
Cím: H-1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 54-60.
Telefon: +36 1/511-4801
Fax: +36 1/511-3307
E-mail: erteakesites.palyavasut@mav.hu

Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.
Telefon: +36 99/517-405
Fax: +36 99/517-308
Honlap: www.gysev.hu
E-mail: palyavasut@gysev.hu

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. Forgalomirányítási Központjainak elérhetőségét az 1.8 számú melléklet tartalmazza.

1.9. Tájékoztató a Rail Net Europe keretében a pályahálózat-működtető vasúti társaságok közötti együttműködésről

2004-ben számos európai pályahálózat-működtető és kapacitás-elosztó szerv létrehozta a RailNetEurope (RNE) közös szervezetet, hogy nemzetközi viszonylatban is követni tudják a vasút működését. A bécsi székhelyű, koordináló szerepet betöltő központi irodájával a RailNetEurope egyesülésként képviseli tagjait, hogy megkönnyítse az európai vasúti infrastruktúrán a nemzetközi vasúti forgalom lebonyolítását.

A RailNetEurope tagjai közösen harmonizálják a feltételeket, és egyeztetett szemléletmódot alakítanak ki, hogy a vasúti infrastruktúra szempontjából és az egész vasúti iparág javára elősegítsék az európai vasúti üzletág fejlődését.

Az egyesülésnek 35 tagja van. Az RNE-partnerek összességében 244 000 kilométer hosszú vasúti infrastruktúra hálózatot szolgálnak ki. Az RNE által felölelt pályahálózat-működtetők Európa-szerte több mint 140 nemzetközi üzleti tevékenységet végző vasútvállalattal dolgoznak együtt.

A RailNetEurope legfontosabb célkitűzése a nemzetközi vasúti üzletág fejlesztése és jobb tétele. Ennek érdekében az RNE a teljes vasúti infrastruktúra termelési folyamatára koncentrál, amely magába foglalja a tagok közép- és hosszútávú tervezési, menetrend-szerkesztési, marketing/értékesítési és üzemeltetési feladatainak összehangolását, valamint az értékesítés utáni szolgáltatások harmonizációját, mint amilyen a megfigyelés és jelentésadás.

1.9.1 One Stop Shop (OSS)

A RailNetEurope egyesüléshez csatlakozott európai pályahálózat-működtetők és kapacitás-elosztó szervezetek egyablakos, úgynevezett One Stop Shop (továbbiakban: OSS) irodákat állítottak fel, amelyek az RNE védnöksége alatt ügyfélszolgálati kapcsolati pontok hálózataként működnek. Amennyiben az igénylő nemzetközi menetvonalat kér, ezen OSS irodáknak csak egyikével kell felvennie a kapcsolatot, és ez az iroda kezdeményezi a teljes nemzetközi menetvonal-egyeztetési folyamatot.

A felkeresett OSS iroda az érintett pályahálózat működtetőikkel szoros együttműködésben az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

- ügyféltámogatás és információszolgáltatás a pályahálózat működtető vasúti társaságok teljes termék- és szolgáltatás skálájára vonatkozóan,
- információszolgáltatás bármely RNE tag pályahálózat működtető vasúti társaság hálózatának igénybevételéhez szükséges valamennyi adatról,
- az RNE tagvasutak hálózatára vonatkozóan, minden nemzetközi menetvonal-igény koordinálása, beleértve a következő menetrendi időszakra vonatkozó igényeket is, hogy azokat megfelelően figyelembe lehessen venni az éves menetrendkészítési folyamatban,
- menetvonal-ajánlattétel a teljes nemzetközi útvonalra vonatkozóan. A menetvonal összehangolása többnyire az RNE PCS eszközével történik.

Valamennyi OSS iroda tagja a nemzetközi hálózatnak, amelynek célja, hogy az ügyfelek számára a hálózat-hozzáférést a lehető legegyszerűbbé tegye. Az OSS emellett információt ad a hálózat-hozzáférési díjakról.

Ezeket a funkciókat az RNE információs eszközei a Charging Information System (RNE CIS) és a Train Information System (RNE TIS) támogatják. Az OSS - filozófiájának eleget téve - minden határon átvívelően, átlátható, megbízható és megkülönböztetéstől mentes eljárások alapján megfelelő és hatékony segítséget nyújt.

Az egyes nemzeti OSS kapcsolattartó személyek listája és elérhetőségei az RNE honlapján a <http://www.rne.eu> címen találhatók.

1.9.2 RNE eszközök

1.9.2.1 PATH COORDINATION SYSTEM (RNE PCS)

Az RNE PCS egy online szoftver eszköz, amely mind a hozzáférésre jogosultak, mind pedig a pályahálózat-működtetők rendelkezésére áll. A pályahálózat-működtető vasúti társaságok megállapodtak abban, hogy minden nemzetközi menetvonalat (akár személyvonatit, akár tehervonatit) ennek az eszköznek a segítségével határoznak meg.

Az RNE PCS a menetrendkészítés minden fázisában megkönnyíti a menetvonal megrendelésekor szükséges kommunikációt és az egyeztetési folyamatot. Az RNE PCS teljes mértékben tükrözi az éves és évközi menetrend készítésének folyamatát. Ez az eszköz azt is lehetővé teszi, hogy a hozzáférésre jogosultak menetvonal tanulmány igényeket adjanak be jövőbeli nemzetközi menetvonal-igényeik előkészítésére.

17B

A nemzetközi menetvonal-igények kezelését tekintve az RNE PCS OSS feladatokat is ellát. A szerepeket és felelősségi köröket pontosan meghatározó 'PCS folyamat vezér~~el~~vek' minden naptári év végén kiadásra kerül.

További információ a <http://www.rne.eu> oldalon érhető el.

1.9.2.2 CHARGING INFORMATION SYSTEM (RNE CIS)

Az RNE CIS az RNE nemzetközi hálózat-hozzáférési díjakat kalkuláló eszköze, amelynek feladata, hogy az ügyfeleknek a díjakról tájékoztatást nyújtson. Ez a világháló alapú, a különböző nemzeti hálózat-hozzáférési díjakat kiszámító rendszereket átfogó rendszer a nap 24 órájában másodpercek alatt kiszámítja a nemzetközi menetvonalak használatának díját, beleértve a menetvonal, az állomáshasználat és a tolatás díját is.

Az RNE CIS fejlesztésének jelenlegi célkitűzése, hogy összhangba kerüljenek az RNE CIS által nyújtott információk a Hálózati Üzletszabályzatokban található információkkal.

További információ a <http://www.rne.eu> oldalon érhető el.

1.9.2.3 TRAIN INFORMATION SYSTEM (RNE TIS)

Az RNE TIS egy könnyen használható világháló-alapú program, amely láthatóvá teszi a nemzetközi vonatok mozgását a kiinduló állomástól egészen a célállomásig.

Az RNE TIS támogatja a nemzetközi vonatok kezelését azáltal, hogy a meghatározott vasúti közlekedési folyosókon közlekedő nemzetközi személy - és tehervonatokról adatokat szolgáltat - az RNE TIS nem foglalkozik belföldi vonatokkal.

Az eszköz valós idejű adatokat bocsát a vonatokról internet útján közvetlenül az arra jogosult felhasználók rendelkezésére, és jelentéseket készít a vonatmozgás történetéről.

A két RNE TIS termék ugyanazon az adatokon alapszik:

- a valós idejű vonatinformációs nyilvántartás, amely információkat gyűjt össze, központosít és közöl a közlekedő nemzetközi vonatokról (egyre több országból, beleértve Ausztriát, Belgiumot, Franciaországot, Németországot, Olaszországot, Luxemburgot, Hollandiát, Szlovéniát és Svájcot) mint például:
  - a vonat aktuális és korábbi tartózkodásai,
  - megállapodás szerinti napi menetrendi információ,
  - napi információ és a késések okai,
- a jelentésadási funkció lehetővé teszi a vonat és a késések figyelemmel kísérését egy adott időszakon keresztül.

Az RNE TIS a közös RNE/UIC projektként létrehozott Európai Teljesítményösztönző Rendszer (EPR) támogató eszközeként került kiválasztásra.

További információ a <http://www.rne.eu> oldalon érhető el.

1.10 A Hálózati Üzletszabályzatban használt fogalmak értelmezése

A Hálózati Üzletszabályzatban használt fontosabb fogalmak jegyzékét és meghatározását az 1.10 számú melléklet tartalmazza.

2. A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT IGÉNYBEVÉTELE

2.1 Bevezetés

A fejezet célja, hogy meghatározza a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételének feltételeit.

2.2 Az alap-, járulékos-, kiegészítő - és mellékszolgáltatások-igénylésének feltételei

A Vtv. 62.§. (2) bekezdés b) pontja alapján a VPE Kft. a Hálózati Üzletszabályzat elkészítésével meghatározza a vasúti pályahálózathoz való hozzáférés részletes feltételeit. A vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása alapján kerül sor.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevétele a jogszabályokban és jelen szabályzatban meghatározott feltételekkel rendelkező hozzáférésre jogosult kérelmére, meghatározott formájú és tartalmú alap-, járulékos-, kiegészítő és mellékszolgáltatás (továbbiakban: kapacitás) igény benyújtásával történik. Az igényt a VPE Kft. OSS irodájához kell benyújtani.

2.2.1 A kapacitás igénylés feltételei

Kapacitást olyan hozzáférésre jogosult igényelhet, amely a vasúti pályahálózat használatára való jogosultságát meghatározott okiratokkal (2.2.3-2.2.4 pontok) - azok egy-egy másolati példányának VPE Kft.-hez történő eljuttatásával - igazolja.

A kapacitás igénylés feltételei:

- a 95/18/EK tanácsi irányelv alapján kiállított működési engedély (2.2.3 pont), valamint
- a vasúti közlekedési hatóság által kiállított biztonsági tanúsítvány (2.2.4 pont).

2.2.2 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot használók köre

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot a pályahálózat-működtetők és a hozzáférésre jogosultak használhatják.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetője:

- nem független vasúti társaságként a MÁV Zrt.,
- integrált vasúti társaságként a GYSEV Zrt.

Hozzáférésre jogosult:

- a belföldön bejegyzett országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság,
- vasúti árutovábbítás céljából más EGT-államban létrejött, a 95/18/EK irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság,
- nemzetközi személyszállítás céljából más EGT-államban létrejött, a 95/18/EK irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság,
- külföldön létrejött vállalkozó vasúti társaság nemzetközi szerződés rendelkezése, vagy viszonyosság esetén.

2.2.3 Működési engedély

Az árutovábbítási (árufuvarozási, áruszállítási), személyszállítási és vontatási szolgáltatás, valamint a vasúti pályahálózat működtetése, működési engedélyhez kötött tevékenység. A működési engedély, illetve ideiglenes működési engedély kiadása, módosítása, felfüggesztése, visszavonása, a vasúti igazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozik.

Működési engedélyt a vasúti igazgatási szerv honlapján található engedélyezési formanyomtatványok kitöltésével és beadásával kell kérni. A működési engedély megszerzéséhez a kérelmezőnek a működési engedély kiadási feltételei fennálltát igazoló, a jogszabályban meghatározott dokumentumokat is be kell nyújtania a vasúti igazgatási szerv részére.

17B

Valamely EGT-államban kiadott vasútvállalati működési engedély alapján működő társaság, amennyiben a Magyarország területén kíván nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot igénybe venni, a kapacitás iránti igényének benyújtását megelőzően legalább 30 nappal köteles erre vonatkozó szándékát írásban bejelenteni a vasúti igazgatási szerv részére ~~az általa megállapított eljárásrend szerint~~ a honlapján szereplő formanyomtatvány kitöltésével és beadásával. A bejelentéshez mellékelnie kell a más EGT-államban kiadott működési engedélyt, valamint annak igazolását, hogy a kötelező baleseti kárfedezeti képességét biztosító szerződésének hatálya Magyarországra kiterjed.

Vasúti igazgatási szerv megnevezése és címe:

Megnevezés:	Nemzeti Közlekedési Hatóság Központ Vasúti Igazgatási Főosztály
Cím:	H-1066 Budapest, Teréz krt. 62.
Telefon:	+36 1/815-9679
Fax:	+36 1/815-9670
Honlap:	www.nkh.hu

A hozzáférésre jogosult köteles az okiratokkal, dokumentumokkal összefüggő változásokat - a változást követően haladéktalanul - a VPE Kft-vel írásban közölni és igazolni.

2.2.4 Vasútbiztonsági tanúsítvány, kiegészítő tanúsítvány, biztonsági engedély

A belföldön bejegyzett vasúti társaság a vasúti pályahálózatot kizárólag a vasúti közlekedési hatóság által kiállított vasútbiztonsági tanúsítvány birtokában használhatja. A tanúsítvány igazolja, hogy a vasúti társaság létrehozta a biztonsági rendszerét és képes

megfelelni a vasúti pályahálózat biztonságos üzemeltetése érdekében a kölcsönös átjárhatósági műszaki előírásokban, valamint a nemzeti biztonsági szabályokban meghatározott követelményeknek. A vasúti pályahálózat irányítása, működtetése kizárólag a közlekedési hatóság által kiállított vasútbiztonsági engedély alapján végezhető. A vasútbiztonsági tanúsítványt, illetve biztonsági engedélyt a vasúti közlekedési hatóság által megállapított eljárásrend szerint kell megigényelni.

A más EGT-állam által kiadott vasútbiztonsági tanúsítvánnyal rendelkező vasúti társaságnak kapacitás-igénylés előtt kiegészítő tanúsítványt kell beszereznie a közlekedési hatóságtól az általa megállapított eljárásrend szerint.

Vasúti közlekedési hatóság megnevezése és címe:

Megnevezés:	Nemzeti Közlekedési Hatóság Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatal Vasúti Főosztály Vasútbiztonsági és Ellenőrzési Osztály
Cím:	H-1066 Budapest, Teréz krt. 62.
Telefon:	+36 1/474-1786
Fax:	+36 1/312-6614
Honlap:	www.nkh.hu

A hozzáférésre jogosult köteles az okiratokkal, dokumentumokkal összefüggő változásokat - haladéktalanul - a VPE Kft.-vel írásban közölni és igazolni.

2.2.5 Biztosítások, egyéb kötelezettségek

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybeviteléhez szükséges egyéb biztosításokról vagy garanciákról a hálózat-hozzáférési szerződésben kell rendelkezniük a feleknek.

2.3 Hozzáférési megállapodások a vasúti pályahálózathoz

2.3.1 Keret-megállapodás

A vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására - jogszabályban meghatározott feltételekkel - legfeljebb öt, kivételesen tíz évet meg nem haladó időszakra vonatkozóan keret-megállapodás köthető a VPE Kft. és a hozzáférésre jogosult között. Az egy évnél hosszabb időre vonatkozó kapacitás-igények esetén a hozzáférésre jogosult a VPE Kft.-vel keret-megállapodást köt. A keret-megállapodást kötött hozzáférésre jogosult a keret-megállapodásban rögzített feltételek szerint jogosult vasúti pályahálózat-kapacitás igénylésére. A keret-megállapodás nem zárhatja ki harmadik személy jogosultaknak a vasúti pályahálózathoz történő hozzáférését.

Egy vasúti pályaszakasz vonatkozásában a napi elméleti kapacitás legfeljebb 5%-os mértékéig köthető keret-megállapodás.

Az öt évnél hosszabb időtartamú keret-megállapodás csak hosszú távú kereskedelmi szerződések, a keret-megállapodás által érintett vasúti pályával összefüggő beruházás vagy kockázat esetén köthető. Tíz évnél hosszabb időre keret-megállapodás kizárólag akkor köthető, ha az igénylő részt vesz hosszútávon megvalósuló vasúti beruházásban, és a keret-megállapodásban az igénylőnek a beruházással kapcsolatos, külön szerződésben vállalt kötelezettségei is rögzítésre kerülnek. A VPE Kft. a keret-megállapodás minden olyan

adatát, amely nem minősül törvény által védett titoknak, valamennyi érdekelt számára hozzáférhetővé teszi.

A keret-megállapodások létrejöttéhez a vasúti igazgatási szerv jóváhagyása szükséges.

A keret-megállapodás lejárta utáni időszakra vonatkozó új keret-megállapodás megkötését az igénylőnek kell kezdeményezni.

2.3.2 A hálózat-hozzáférési szerződés és a belső megállapodás

2.3.2.1 Hálózat-hozzáférési szerződés

A hálózat-hozzáférési szerződés a vasúti pályahálózat-használat műszaki, technológiai, pénzügyi és jogi feltételeit szabályozza.

A VPE Kft. az előírt dokumentumok meglétének ellenőrzését követően kiutalja a hozzáférésre jogosultnak a kapacitást, melyet követően, de annak igénybevétele előtt a felek kötelesek egymással szerződést kötni.

A hálózat-hozzáférési szerződés megkötésének előfeltétele:

- működési engedély,
- vasútbiztonsági/kiegészítő tanúsítvány,
- a Vtv. 64. § (3) bekezdése szerinti értesítés (kapacitás kiutalásáról szóló értesítés).

Az nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kiutalt kapacitás és érvényes hálózat-hozzáférési szerződés nélkül nem használható.

A hálózat-hozzáférési szerződésnek legalább az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a felek adatai,
- használati jog tartalma,
- a használni kívánt pályahálózat meghatározása,
- a használati jog időtartama,
- a pályahálózat-működtető szolgáltatásai, kötelezettségei, technológiai előírások,
- az igénylő kötelezettségei, technológiai előírások,
- használni kívánt vontató járművek adatai, a vontatott járművek adatainak átadási eljárása,
- fizetési feltételek,
- a hozzáférésre jogosult és a pályahálózat működtető kapcsolattartóinak elérhetőségét,
- veszélyes áruk továbbításának, rendkívüli küldemények közlekedtetésének szabályozását,
- járulékos-, kiegészítő, és mellékszolgáltatásokra vonatkozó egyéb megállapodásokat,
- a hozzáférésre jogosult személyzete által a pályahálózathoz kapcsolódó pályavasúti tevékenység végzésének feltételeit,
- a hozzáférésre jogosult csatolt jognyilatkozata a kocsi és vonatvizsgálat, valamint a fékpróba elvégzésének kötelezettségéről.

A hálózat-hozzáférési szerződés általános szerződési feltételeit a 2.3.2.1 számú melléklet tartalmazza.

A vasúti pályahálózat - kapacitás biztosítására vonatkozó hálózat-hozzáférési szerződés megkötése során a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.), ezen belül ennek szerződésről szóló általános szabályait, valamint a Vtv. és a Hálózati Üzletszabályzat rendelkezéseit együttesen kell alkalmazni.

2.3.2.2 Belső megállapodás

A GYSEV Zrt. Infrastruktúrájának a társaság szervezetén belül esetlegesen működő, vállalkozó vasúti tevékenységet folytató szervezeti egységekkel a kapacitás igénybevétele előtt belső megállapodást kell kötnie.

Az országos nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat a vállalkozó vasúti tevékenységet folytató szervezeti egység részére kiutalt kapacitás és érvényes belső megállapodás nélkül nem használható. A belső megállapodást a VPE Kft. dolgozza ki, az integrált vasúti társaságok szervezeti egységei kötik meg és jóváhagyás céljából a vasúti igazgatási szervnek megküldik.

A belső megállapodásban meghatározásra kerülő hálózat-hozzáférési feltételeknek meg kell felelniük a 101/2007. (XII.22) GKM rendelet 33.§-ban megfogalmazott követelményeknek.

2.4 Üzemeltetési szabályok

2.4.1 A vasúti utasítások alkalmazásának kötelezettsége

A hozzáférésre jogosultak kötelesek a pályahálózat-működtetők által alkalmazott alábbi utasításokat betartani:

- a) F.1. sz. Jelzési Utasítás,
- b) F.2. sz. Forgalmi Utasítás és Függelékei
- c) E.1. sz. Utasítás a vontatójármű személyzet részére,
- d) E.2. sz. Fékutasítás,
- e) E 12. sz. Műszaki kocsiszolgálati Utasítás,
- f) Műszaki táblázatok I., II. kötet,
- g) E.101. sz. Általános Utasítás a normál nyomtávú villamosított vasútvonalak üzemére
- h) H.6. sz. Utasítás Rendkívüli küldemények kezelésére,
- i) O.1. sz. Oktatási Utasítás pályavasúti fejezetei (kivéve, ha a vállalkozó vasúti társaság közlekedési hatóság által jóváhagyott oktatási utasítással rendelkezik),
- j) Állomási Végrehajtási Utasítások infrastruktúrára vonatkozó része,
- k) A forgalom szabályozására vonatkozó vonali Végrehajtási Utasítások.

17B A felsorolt Utasítások közül az a-hj) pontokban szereplőket a közlekedési hatóság hagyja jóvá.

Ezek hatályba lépéséről, megjelenéséről, módosításáról a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. írásban értesíti a VPE Kft-t és a hozzáférésre jogosultakat, és az ezzel kapcsolatos információkat honlapjukon (www.mav.hu, www.gysev.hu) is megjelentetik.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. a fenti utasításokat, valamint az általuk szükségesnek tartott, a pályahálózaton alkalmazandó egyéb szakmai utasításokat teljes terjedelmükben a honlapjukon teszik közzé.

2.4.2 A vonatok közlekedése során kötelező okmányok alkalmazásának kötelezettsége

A vonatok közlekedtetése során a 2.4.1 pontban felsorolt utasításokban meghatározott okmányok alkalmazása kötelező, a felek ezen túlmenően egyéb okmányok alkalmazásában is megállapodhatnak.

2.5 Rendkívüli küldeményt továbbító vonatok, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

2.5.1 Rendkívüli küldeményt továbbító vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

Rendkívülinek kell minősíteni egy küldeményt, ha a rakomány külső méretei, tömege vagy kialakítása miatt - vasúti berendezéseket vagy kocsit tekintve - különös nehézséget okoz, ezért a továbbítás csak különleges műszaki és forgalmi feltételek mellett engedélyezhető. A rendkívüli küldeményekkel kapcsolatos szabályozást a pályahálózat-működtető adja ki (H.6. sz. Utasítás).

Rendkívüli küldeménynek minősül:

- az általános érvényű, típusméretekre vonatkozó továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény,
- egyedi továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény.

A rendkívüli küldemények szabályozásáért felelős szervek:

MÁV Zrt. - Pályavasúti Üzletág - Forgalmi Főosztály Üzemirányító Központ

Cím: H-1087 Budapest, Kerepesi út 16.

Telefon: + 36 1/313-6067

Fax: + 36 1/511-1638

E-mail: sondertp@mav.hu
ukrk@mav.hu

GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.

Telefon: + 36 99/517-213

Fax: + 36 99/517-148

E-mail: bjabronka@gysev.hu

2.5.2 Próbavonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

A próbavonatok közlekedtetése a vasúti berendezéseket vagy kocsit tekintve - különös nehézséget okozhat, ezért a továbbítás csak különleges műszaki és forgalmi feltételek mellett engedélyezhető. A próbavonatokkal kapcsolatos szabályozást a pályahálózat-működtető adja ki (F2. Utasítás 29-es függeléke).

MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág Forgalmi Főosztály Üzemirányító Központ

Cím: H-1087 Budapest, Kerepesi út 16.

Telefon: + 36 1/313-6067

Fax: + 36 1/511-1638

E-mail: sondertp@mav.hu
ukrk@mav.hu

GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.
Telefon: + 36 99/517-213
Fax: + 36 99/517-148
E-mail: bjabronka@gysev.hu

2.5.3 Ro-La vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

A Ro-La vonatok közlekedtetése a vasúti berendezéseket vagy kocsit tekintve - különös nehézséget okozhat, ezért a továbbítás csak különleges műszaki és forgalmi feltételek mellett engedélyezhető. A Ro-La vonatokkal kapcsolatos szabályozást a pályahálózat-működtető adja ki (F2. Utasítás 33-as függelék, 3.3.1.1 számú melléklet, és a MÁV Zrt. honlapján megjelentetett korlátozások).

MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág Forgalmi Főosztály Üzemirányító Központ

Cím: H-1087 Budapest, Kerepesi út 16.
Telefon: + 36 1/313-6067
Fax: + 36 1/511-1638
E-mail: sondetrp@mav.hu
ukrk@mav.hu

GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.
Telefon: + 36 99/517-213
Fax: + 36 99/517-148
E-mail: bjabronka@gysev.hu

2.6 Veszélyes árut továbbító vonat közlekedtetésének feltétele

Veszélyes árunak „A veszélyes áruk nemzetközi vasúti fuvarozásáról szóló szabályzat - Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) C függelék (RID) - ” és az „SZMG SZ Megállapodás a nemzetközi vasúti áru fuvarozásról” 2. számú melléklete (Szabályzat a veszélyes áruk fuvarozására) által annak minősített anyagok és tárgyak tekintendők.

Amennyiben a közlekedtetett vonatban akár egyetlen jármű is veszélyes árut továbbít (a járművek tulajdonosától függetlenül) akkor az a vonat veszélyes árut továbbítóként minősül.

A hozzáférésre jogosultaknak a menetvonal igényléskor jelezni kell a pályahálózat-működtető részére, ha katasztrófa veszélyességű, illetve a RID 1.10 szerinti nagy közbiztonsági kockázattal járó veszélyes áruküldeményt kíván továbbítani, továbbá, hogy milyen kísérést, illetve biztonsági intézkedéseket alkalmaz.

Az értesítendő pályavasút működtető szervezeti egység:

MÁV Zrt. - Pályavasúti Üzletág - Forgalmi Főosztály Üzemirányító Központ

Cím: H-1087 Budapest, Kerepesi út 16.
Telefon: + 36 1/313-6067
Fax: + 36 1/511-1638

GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.

Telefon: + 36 99/517-213

Fax: + 36 99/517-148

E-mail: bjabronka@gysev.hu

2.7 Gördülőállomány közlekedtetésére vonatkozó feltételek

A hozzáférésre jogosult által üzemeltetett gördülőállomány megfelelőségét a közlekedési hatóság által kiadott üzembe helyezési engedély igazolja.

A hozzáférésre jogosult köteles a vonat összeállítására, a járművek műszaki- és vonatvizsgálatára, a fékpróbára, a vonat megfékezetttségére vonatkozó műszaki közlekedésbiztonsági feltételeket teljesíteni.

A hozzáférésre jogosult a hálózat-hozzáférési szerződésben nyilatkozik, - figyelembe véve a 40/2006 (VI.26.) GKM rendeletet - az általa használt vagy használni kívánt járművek adatairól, paramétereiről.

Engedélyező hatóság:

Nemzeti Közlekedési Hatóság

Ütügyi, Vasúti és Hajózási Hivatal

Vasúti Főosztály

Cím: H-1066 Budapest, Teréz krt. 62.

Telefon: + 36 1/474-1786

Fax: + 36 1/312-6614

2.8 A személyzettel kapcsolatos feltételek

A hozzáférésre jogosult személyzetének alkalmasságát a vasútbiztonsági tanúsítvány személyzetre vonatkozó része igazolja, amellyel az igénylő hozzáférésre jogosult bizonyítja, hogy személyzete a 40/2006. (VI.26.) GKM rendelet 6.§-a (2) bekezdésének g) pontjának megfelelően a vasúti társaság által a vasútbiztonsági tanúsítvány iránti kérelemhez csatolt jegyzékben megjelölt - vasúti közlekedést szabályozó - utasításokat ismeri, illetve az előírt vasúti szakmai vizsgákkal és egészségügyi alkalmassággal rendelkezik.

A hozzáférésre jogosult személyzete csak az O.1. utasítás, illetve a hozzáférésre jogosult oktatási utasítása szerinti érvényes tolatásvezetői vizsga, az adott szolgálati helyre vonatkozó Állomási Végrehajtási Utasításból (ÁVU) tett helyismereti vizsga, valamint az adott szolgálati helyre vonatkozó Munkavédelmi Szabályzat helyi függelékében meghatározott felügyelet alatti szolgálat teljesítését követően vezethet saját tolatást.

A vonatforgalommal kapcsolatos munkakörökben kizárólag a magyar nyelv használható.

3. INFRASTRUKTÚRA

3.1 Az infrastruktúra adatok érvényessége, a változások követésének módja

A pályahálózat adatokban bekövetkezett változásokat, módosításokat a VPE Kft. honlapján megjelenteti és írásban közli a vállalkozó vasúti tevékenységet végző társaságokkal, valamint a pályahálózat-működtetővel és a vasúti igazgatási szervvel. Amennyiben a változások, módosítások a Hálózati Üzletszabályzatban rögzített adatokat is érintik, úgy a VPE Kft. végrehajtja a Hálózati Üzletszabályzat módosítását.

3.2 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat bemutatása

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. által működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot, a vasútvonalak besorolását (országos törzshálózati vasúti pályák, a regionális vasúti pályák, egyéb vasúti pályák), valamint a vasútvonalak számozását a 3.2 számú melléklet mutatja be.

3.2.1 Infrastruktúra korlátozások

A kombinált fuvarozás feltételei

A kombinált áruforgalom szállítóegységei - nagykonténerek, félpótkocsik és cserefelépítmények - továbbításában érintett vasútvonalak egységes megjelölését és kódolását, valamint a továbbítás feltételeit az UIC 596-6 sz. Döntvény, az AVV (Általános Szerződés a Teherkocsik használatára), - Rakodási szabályok - 32. pontja és az 5. táblázata, valamint a kapcsolódó külön megállapodások határozzák meg. A kombinált forgalom szállítóegységeinek továbbítási feltételeit a 3.2.1-1 számú melléklet tartalmazza. A vasútvonalak kombinált fuvarozási profil kódja: PC 80/410, kivétel az alábbi szakaszokon:

Budapest-Déli - Kelenföld
Hidas- Bonyhád- Bátaszék
Pilisvörösvár - Piliscsaba
Szarvaskő - Mónosbél - Bélapátfalva - Szilvásvárad - Csokvaomány - Királd
Veszprémvarsány - Zirc
Kisköre - Abádszalók
Gönc - Hidasnémeti
Szokolya - Diósjenő - Drégelypalánk

A RoLa vonatok közlekedtetésére alkalmas vasútvonalakat a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

Figyelőszolgálat kötelezettsége a mozdonyon

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatán a figyelőszolgálati kötelezettségre vonatkozó előírások a 3.2.1-2 sz. mellékletben találhatók.

3.2.2 Kapcsolódó vasúti pályahálózatok

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat határállomásainak felsorolását, a pályavasúti üzemváltó állomás és a szomszédos államban fekvő határállomás infrastruktúra kezelőjének megnevezését, a határátkelőhelyen lebonyolítható forgalom típusát, valamint a forgalomszabályozási szempontból figyelembe vett üzemidőket a 3.2.2-1 számú melléklet tartalmazza.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. közti pályavasúti határpontokat és azok infrastruktúra kezelőjét a 3.2.2-2 számú melléklet tartalmazza.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz kapcsolódó csatlakozó-, összekötő vasúti pályákat, valamint a saját célú vasúti pályahálózatokat a 3.2.2-3 számú melléklet tartalmazza.

3.2.3 Pályahálózatra vonatkozó további információk

A pályahálózatra vonatkozó további információ a 1.8 számú pontban felsorolt elérhetőségeken kérhető a pályahálózat-működtetőktől.

3.3 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat jellemzői

3.3.1 Földrajzi jellemzők

3.3.1.1 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat vonalai, vágányhálózata

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat legfontosabb jellemzőit - a vasútvonalakat a különböző jellemző paraméterek változásaihoz igazodóan pályaszakaszokra bontva - a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.1.2 Nyomtáv

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot a normál (1435 mm) és a széles nyomtávú (1524 mm) vasúti pályák alkotják.

3.3.1.3 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat szolgálati helyei

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat részét képező szolgálati helyek vasútvonalakon történő elhelyezkedését, valamint azok legfontosabb műszaki és üzemi jellemzőit a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.3.2 A vasútvonalak, vonalszakaszok műszaki, technikai jellemzői

3.3.2.1 Rakszelvény

A MÁV Zrt-nél és a GYSEV Zrt-nél alkalmazott, valamint a nemzetközi és a GA (UIC), GB (UIC), GC (UIC) rakszelvényeket a 3.3.2.1-1 - 3.3.2.1-6 számú melléklet tartalmazza.

A MÁV Zrt. nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatán Budapest-Déli és Kelenföld között csak nemzetközi rakszelvény használható.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton az alábbi szolgálati helyek között GC rakszelvény nem használható:

- 2. vonal: Pilisvörösvár - Piliscsaba
- 11. vonal: Bakonyszentlászló - Zirc
- 16. vonal: Hegyfalu - Répcelak
- 50. vonal: Hidas-Bonyhád - Bátaszék
- 86. vonal: Jászárokszállás - Jászapáti
- 87. vonal: Eger-Felnémet - Putnok
- 100. vonal: Kőbánya-Teher V. vágány
- 102. vonal: Kisköre - Abádszalók
- 128. vonal: Gyula - Sarkad

3.3.2.2 A vasútvonalak alkalmazható legnagyobb tengelyterhelése, folyóméter terhelése

Az egyes vasútvonalakra alkalmazható tengelyterhelést, valamint az alkalmazható folyóméter terhelést a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.2.3 Lejt-és ívviszonyok

A vasútvonalakra jellemző mértékadó emelkedőket, a legnagyobb emelkedőket, terhelési szakaszokat a Műszaki táblázatok I. kötet 1. számú táblázat tartalmazza.

Az egyes pályaszakaszok ívviszonyaira vonatkozó információk a MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág Területi Központ Pályalétesítményi Osztály területileg illetékes mérnöki szakaszain, valamint a GYSEV Zrt. Infrastruktúrájánál állnak rendelkezésre, melyek elérhetőségeit a 3.3.2.3 számú melléklet tartalmazza.

3.3.2.4 A vasútvonalak pályasebessége

Az egyes vasútvonalakra vonatkozó pályasebességet a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

A MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág, és a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág havonta honlapján közzéteszi a „Kimutatás az állandó- és előre látható ideiglenes lassúmenetről” című kimutatást.

3.3.2.5 A közlekedtethető vonathossz vasútvonalakra

A vasútvonalakon közlekedtethető vonathosszt a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.2.6 Villamos felsővezeték rendszer jellemzői

A vasúti úrszelvény a villamosított és a villamosításra kijelölt vasútvonalakon, az MSZ 8691/4-81 sz. „Országos közforgalmú vasutak úrszelvénye. Villamosított pálya úrszelvényméretei” c. szabvány szerint kerül kialakításra.

A villamos felsővezeték feszültsége 25000 V, periódusa 50 Hz. A felsővezeték kigyózása 30, illetve 40 cm. A villamos felsővezeték-hálózat interoperabilitási, valamint az egyes villamosított határátmenetek villamos felsővezeték feszültség és periódus adatait a 3.3.2.6 számú melléklet tartalmazza. A villamosított vasútvonalakat a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.3 Forgalomirányítási, biztosítóberendezési és hírközlési rendszerek

3.3.3.1 Biztosítóberendezési rendszerek

A hálózaton mechanikus, jelfogó függéses és elektronikus biztosítóberendezések működnek.

3.3.3.2 Forgalomirányítási rendszerek

Az egyes vasútvonalak forgalomirányítása az alábbi rendszerekbe sorolható:

- Központi Forgalomirányítás (KÖFI),
- Központi Forgalomellenőrzés (KÖFE),
- Üzemirányított vonal,
- Mellékvonali Forgalomirányítás (MEFI) és Mellékvonali Rádiós Forgalomirányítás (MERÁFI),
- Felügyelt és állomás által felügyelt vonal.

Az alkalmazott forgalomirányítási rendszereket a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.3.3 Alkalmazott rádióhálózat

A vonali rádió hálózat 160 MHz vagy UIC 751-3 (450 MHz) rendszerű. Mindkét rádiórendszerhez járműbe épített - egy vagy két kezelőkészülékkel vezérelt - UIC rendszerű mobil, valamint fixen telepített rádiókészülékekkel lehet csatlakozni. A 160 MHz-es nem szelektív rádiórendszer kezelő oldalról duplex, mobil oldalról kétfrekvenciás üzemmódú, míg a 450 MHz-es szelektív rádiórendszer kezelő oldalról duplex, míg mobil oldalról duplex vagy szimplex üzemmódú és a beszélgetések dátum/perc-pontossággal rögzítésre kerülnek.

A Zalaegerszeg - Rédics vonalon MERÁFI (mellékvonali rádiós forgalomirányítás) üzemel, amely az erre a célra rendszeresített speciális fedélzeti rádió-berendezéssel felszerelt járművekkel vehető igénybe.

A fenti rádiórendszerek nem biztosítják a kölcsönös átjárhatóság feltételeit. Az alkalmazott rádióhálózatot a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.3.4 Vonatbefolyásoló rendszerek

A hálózaton az alábbi vonatbefolyásoló rendszerek működnek, illetve épültek ki:

- EVM, EÉVB
- INDUSI,
- ETCS.

A vonatbefolyásoló rendszerekkel kiépített vonalakat a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.4 Forgalomkorlátozások

3.4.1 Szakosított infrastruktúra elkülönítése

Ahol megfelelő alternatív útvonalak állnak rendelkezésre a pályahálózat-működtetőnek lehetősége van egyes vonalakat, pályaszakaszokat kizárólag személyszállítási vagy áru fuvarozási célra kijelölni. A nyílt hozzáférésű pályahálózaton ilyen szakosított infrastruktúra kijelölésére nem került sor.

3.4.2 Korlátozások környezeti terhelés miatt

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton nincs környezeti terhelés miatt korlátozás.

3.4.3 Korlátozások rendkívüli küldemények, veszélyes áruk továbbítása, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetése során

Rendkívüli küldemények és a veszélyes áruk továbbításával valamint próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetésével összefüggő forgalom-korlátozási feltételeket a 2.5, 2.6 pontok tartalmazzák.

3.4.4 Korlátozások alagutak miatt

A magyarországi vasúti alagutak főbb paramétereit a 3.4.4 számú melléklet tartalmazza.

3.4.5 Korlátozások hidak, műtárgyak miatt

A hidak tengelyterhelés miatti korlátozásait a Műszaki táblázatok II. kötet 4. táblázat tartalmazza.

3.5 Az infrastruktúra rendelkezésre állása

A vasúti pályahálózat a pályahálózat-működtető indokolt döntése alapján nem áll folyamatosan a hozzáférésre jogosultak rendelkezésére.

Korlátozások:

a) *forgalomszabályozási szempontból figyelembe vett üzemidők határállomásokon*

A pályahálózat-működtető egyes szolgálati helyeken forgalomszabályozási szempontból korlátozást vezethet be. A határállomásokon forgalomszabályozási szempontból figyelembe vett üzemidőket a 3.2.2-1 számú melléklet tartalmazza. Üzemidőn kívül a felsorolt határállomások és az ott nyújtott szolgáltatások nem állnak a hozzáférésre jogosultak rendelkezésére.

b) *forgalomkorlátozás a pályalétesítményeken végzett karbantartási, felújítási, és fejlesztési munkák miatt*

A pályalétesítményeken végzett a hozzáférést érintő karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákat a 3.5 számú melléklet tartalmazza.

3.6 Személyvonati műszaki, előkészítő és utaskiszolgáló létesítmények

A személyvonati műszaki, előkészítő és utaskiszolgáló létesítményekre vonatkozó információkat az egyes vasútvonalakon szolgálati helyenként a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.7 Tehervonati állomási létesítmények

A tehervonati állomási létesítményekre vonatkozó információkat az egyes vasútvonalakon szolgálati helyenként a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.8 Szolgáltatási létesítmények

3.8.1 Személy- és tehervonat képző állomások és szolgálati helyek

A személy- és tehervonat képző állomások és szolgálati helyek felsorolását a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.8.2 Rakodási célra igénybevehető vágányokhoz, rakodóterületekhez való hozzáférés

A MÁV Zrt. pályahálózatán nyílt hozzáférésű rakodóhelyeket, rakodási célra kijelölt vágányokat a 3.8.2 számú melléklet, a GYSEV Zrt-re vonatkozóan pedig a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.8.3 Karbantartó létesítmények

A MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág és a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág járműkarbantartó létesítménnyel nem rendelkezik.

3.8.4 Üzemanyag vételezési helyek

A vasúti üzemanyag töltő berendezések helyét, a kiszolgálható anyagok megnevezését és a kiszolgálás idejét a 3.8.4 számú melléklet tartalmazza.

3.8.5 Műszaki létesítmények

3.8.5.1 Áttengelyező (tengelyátszerelő)

A normál és széles nyomtávolságú vasúti járművek tengelyátszerelésére alkalmas létesítmény a MÁV Zrt. területén a Záhonyi Tengelyátszerelő Üzemegységnél (szolgálati hely kód: széles nyomtávra: 44320, normál nyomtávra: 42077) áll rendelkezésre.

3.8.5.2 Vasúti járműmérlegek

A pályahálózat-működtetők vasúti járműmérlegekhez való hozzáférést a 3.8.5.2 számú mellékletben meghatározott helyeken biztosítják a hozzáférésre jogosultak részére.

3.8.5.3 Előfűtő/előhűtő berendezésekkel, közműcsatlakozással rendelkező szolgálati helyek

A pályahálózat-működtető által az állomásokon, szolgálati helyeken biztosított előfűtési/előhűtési, elektromos csatlakozási, vízvételési és csatornacsatlakozással, vizsgálócsatornával ellátott vágányok lehetőségét a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.9 Várható jelentősebb infrastruktúra-fejlesztési munkák

A 2011/2012 menetrendi évet követő években várható jelentősebb infrastruktúra-fejlesztési munkákat a 3.9 számú melléklet tartalmazza, tájékoztató jelleggel.

4. KAPACITÁS-ELOSZTÁS

4.1 Bevezetés

Vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés keretében nyújtott alap-, járulékos-, kiegészítő és mellékszolgáltatást bármely olyan hozzáférésre jogosult igényelhet a VPE Kft.-nél, amely a vasúti infrastruktúra használatára való jogosultságát a 2.2 pont szerint igazolta.

Az igények alapján a VPE Kft. menetvonal igénylő informatikai rendszerében a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatások elosztását végzi el.

Azokra a pályaszakaszokra, ahová éves és éves pótlólagos menetvonal-igény nem érkezett, a VPE Kft. katalógus menetvonalakat készít, melyek közzététele a VPE Kft. honlapján és a menetvonal-igénylő informatikai rendszerben történik.

A vasúti személyszállítási, árutovábbítási, vontatási, illetve pályahálózat-működtetési szolgáltatás végzésére jogosult vasúti társaságok csak az alábbi vonatnemek megrendelésére jogosultak:

Vasúti személyszállításra kapott működési engedély esetén:

- 4.3-2 számú mellékletben A, B, C vonatkategóriákba sorolt vonatokra.

Vasúti árutovábbításra kapott működési engedély esetén:

- 4.3-2 számú mellékletben D vonatkategóriákba sorolt vonatokra.

Vontatási szolgáltatásra kapott működési engedély esetén:

- 4.3-2 számú mellékletben E vonatkategóriákba sorolt vonatokra.

Vasúti pályahálózat működtetésére kapott működési engedély esetén:

- 4.3-2 számú mellékletben F vonatkategóriákba sorolt vonatokra.

A VPE Kft. az igénylőktől kapott információkat bizalmasan kezeli.

4.2 A kapacitás-elosztási eljárás leírása

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitás-elosztásában, a hozzáférés biztosításában, a pályavasúti szolgáltatások nyújtásában és igénybevételében résztvevő szervezetek közösségi és nemzeti jogszabályok előírásainak megfelelő tevékenység-megosztását, a teljes folyamat leírását a 4.2 számú melléklet tartalmazza.

Az országhatáron átmenő vonatok menetvonal igénylése

A hozzáférésre jogosult az országhatáron átlépő vonathoz menetvonalat a VPE Kft.-től országhatártól, illetve az országhatárig kell igényelnie.

A menetvonal igénylések, amennyiben a határátlépő forgalom egy külföldi (más EGT-államban létrejött, az 95/18/EK irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező, illetőleg nemzetközi szerződés vagy viszonyosság esetén külföldön létrejött)

hozzáférésre jogosulttal együttműködve történik, akkor a Magyarországon bejegyzett hozzáférésre jogosult által beadott menetvonal-igényben meg kell jelölni az együttműködő társaságot.

4.3 A kapacitás-elosztási folyamat szabályai és határidői

A Vtv. 3. sz. melléklet I-IV. pontjában meghatározott pályavasúti szolgáltatások igénybevételére vonatkozó igényeket a hozzáférésre jogosultnak a VPE Kft.-hez elektronikus úton a VPE Kft. menetvonal-igénylő informatikai rendszerén keresztül kell benyújtani. A faxon megrendelt menetvonalak adatait a VPE Kft. a menetvonal igénylő informatikai rendszerében rögzíti. Az erre a célra rendszeresített nyomtatvány mintát a 4.3-1 számú melléklet tartalmazza.

A hozzáférésre jogosultak éves, éves pótlólagos, évközi, egyedi és azonnali kapacitás-igényt nyújthatnak be, amelynek tartalmaznia kell az igénytípus, vonatnem típus (személyszállítási, árufuvarozási vagy vontatási típus) és a vonatnem meghatározását, valamint a vállalkozó vasúti tevékenységek kapcsán felmerülő szükséges technológiai időket is. Az igénytípus, a vonatnem típus (személyszállítási, árufuvarozási vagy vontatási típus) és a vonatnem felsorolását a 4.3-2 számú melléklet tartalmazza.

Amennyiben a hozzáférésre jogosult a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatról nyílt hozzáférés alól mentesített vasúti pályahálózatot is igénybe kíván venni, a kapacitás-igény benyújtásakor a nyílt hozzáférés alól mentesített vasúti pályahálózat működtetőjével kötött szolgáltatási szerződéssel kell rendelkeznie és a pályahálózat-kapacitás igény benyújtásával egyidejűleg csatolnia kell a pályahálózat-működtetőjének nyilatkozatát a szolgáltatási szerződés meglétére vonatkozóan.

A pályahálózat-működtető az éves és az üzemi menetrend készítése során figyelembe vehető éves pótlólagos pályahálózat-kapacitás igények benyújtási határidejéig nyújtja be a vasúti pályahálózat éves szinten tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáinak lehetővé tétele érdekében pályahálózat-kapacitás igényét a VPE Kft.-hez, míg az éves szinten nem tervezhető munkák pályahálózat-kapacitás igényét az adott menetrendi évben kell benyújtania.

Kizárólag a pályahálózat-működtető jogosult a saját pályahálózata működtetése érdekében közlekedtetni szándékozott üzemi vonatai részére az üzemi menetrendben nem lekötött szabad kapacitás terhére a VPE Kft.-nél üzemi célú menetvonalat igényelni.

A kapacitás-igény beérkezéséről a VPE Kft. az igénylőt és a vasúti igazgatási szervet haladéktalanul értesíti.

Az egynél több pályahálózaton közlekedő vonatok számára, ahol szükséges, előzetes nemzetközi menetvonalakat kell létrehozni, amelyeket az igénylők számára elérhetővé kell tenni.

A vasúti pályahálózat valamely elemére bejelentett pályahálózat-kapacitás iránti igények ütközése esetén a VPE Kft. az érdekeltekkel összehangolási eljárást kezdeményez, majd ennek alapján dönt a kapacitás elosztásáról.

A VPE Kft. kapacitás-elosztási döntéseiről (a HÚSZ alapján kiutalt alap-, járulékos-, kiegészítő illetve mellékszolgáltatásokra vonatkozó döntések) az érintett hozzáférésre jogosultat, a pályahálózat-működtetőket és a vasúti igazgatási szervet értesíti.

4.3.1 Az éves menetvonal-igénylés és menetrendkészítés határidői

Az éves menetvonal-igények benyújtásának határideje a menetrendi évet megelőző április második hétfője (2011. április 11.).

Az éves pótlólagos menetvonal-igényeket az éves menetvonal-igények benyújtási határidejét követően, de az éves üzemi menetrend hatálybalépését 5 héttel megelőzően kell benyújtani (2011. november 07.). A VPE Kft. az igényelt menetvonalra vonatkozó menetrend- és/vagy szolgáltatás-tervezetet megküldi a hozzáférésre jogosultnak véleményezés céljából.

Az éves menetvonal-igények benyújtási határidejét követő 12 héten belül (2011. július 04-ig) a VPE Kft. a benyújtott éves és - az éves üzemi menetrend véglegesítésének határidejét megelőzően 10 héttel benyújtott (2011. június 20.) - éves pótlólagos menetvonal-igények alapján köteles elkészíteni az éves üzemi menetrend tervezetét és az egyes igénylőkre vonatkozó részeket azoknak írásban megküldeni oly módon, hogy az igénylők észrevételeinek megtételére és a szükséges egyeztetések elvégzésére legalább 5 hét (2011. augusztus 08-ig) álljon rendelkezésre, amelyet követő 2 héten belül (2011. augusztus 22-ig) a VPE Kft. véglegesíti az éves üzemi menetrendet, azaz kiutalja a menetvonalakat.

Az éves üzemi menetrend érvényességi időtartama minden év december második vasárnapján 00:00 órakor kezdődik, és a következő év december hónap második szombatján 24:00 óráig tart.

4.3.2 Az éves menetvonal-igényeken kívüli igények kezelése, beleértve az azonnali igényeket is

Menetvonal fajták	Igény benyújtásának határideje a tervezett közlekedtetés időpontjához viszonyítva	A kiutaláshoz szükséges idő
Évközi menetvonal	Legalább 5 héttel korábban.	5 munkanapon belül.
Egyedi menetvonal	Legalább 5 nappal korábban.	A lehető leghamarabb, de legfeljebb 4 napon belül.
Azonnali menetvonal	5 napon belül, de legalább 1 órával korábban.	A lehető legrövidebb időn belül.
Üzemi célú menetvonal		A lehető legrövidebb időn belül.

4.3.3 Pályavasúti szolgáltatások igénylésének határidői és eljárása

Menetvonal igénylés szabályai szerint a VPE Kft. menetvonal-igénylő rendszerében vagy akadályoztatás esetén a 4.3 pontban meghatározott nyomtatványon kell a Vtv. 3. sz. mellékletének I-IV. pontjaiban szereplő, jelen üzletszabályzat 5. fejezetében meghirdetett szolgáltatásokat megrendelni.

Szolgáltatások igénylése a menetvonal-igénnyel egyidejűleg, illetve menetvonal nélküli szolgáltatásként történhet. Pályavasúti tolatószemélyzet és/vagy pályavasút által biztosított vontatójármű igénybevétele nélkül végzett tolatásra (saját tolatás) csak azon szolgálati helyeken kerülhet sor, ahol a forgalmi tevékenység ellátása biztosított. A saját tolatást a hozzáférésre jogosult köteles a VPE Kft. menetvonal-igénylő informatikai rendszerében valamely állomáshasználat szolgáltatás megrendelésével egyidejűleg jelezni az időtartam és a jármű darabszám megadásával.

A MÁV Zrt. pályahálózatát érintő menetvonal- és szolgáltatás-igénnyel megelőzően lehetőség szerint az igénylő a járulékos és kiegészítő szolgáltatások igénybevétele érdekében a MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletágával egyeztet. A MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletága a pályahálózatot érintő pályavasúti szolgáltatások igénylésének lehetőségével kapcsolatos megkereséseket 00:00 órától 24:00 óráig fogadja, és a megkeresés beérkezését követően 2 órán belül előzetes tájékoztatást nyújt a hozzáférésre jogosult számára.

A GYSEV Zrt. pályahálózatát érintő menetvonal-igénnyel megelőzően, legalább 3 munkanappal a szolgáltatás tervezett igénybevétele előtt a hozzáférésre jogosult egyeztetni köteles a GYSEV Zrt. Infrastruktúrával az alábbi szolgáltatások biztosításának lehetőségéről:

- rakodóvágányokhoz, rakodóterületekhez való hozzáférés biztosítása
- járműtárolás,
- szolgálat megszakítás, szolgálatszünetelés felfüggesztésének igénylése esetén pályavasúti személyzet biztosítása.

A hozzáférésre jogosult köteles a Hálózati Üzletszabályzatban meg nem hirdetett rendelkezésre állási paraméterekkel megjelenő kiegészítő és mellékszolgáltatások igénybevételekor a kiutalást megelőzően - végrehajthatósági szempontból - a pályahálózat-működtetővel egyeztetni a Vtv. 54. § (4) pontja alapján.

4.4 A kapacitás-elosztás folyamata

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitás-elosztásának jogszabályokban rögzített lépéseit, az elosztás teljes folyamatát az igények benyújtásától a díjak kiszámlázásáig a 4.4 sz. melléklet mutatja be.

4.4.1 Összehangolási eljárás

Amennyiben a vasúti pályahálózat-kapacitás iránti igényt más kapacitásigénnyel történő ütközés miatt a jogszabályokban rögzített elbírálási szabályok figyelembevételével sem lehet kielégíteni vagy valamelyik igényt elutasítani, összehangolási eljárást kell lefolytatni. Az összehangolási eljárást a VPE Kft.-nek kell írásban és elektronikus úton kezdeményeznie - valamennyi érintett igénylő és a vasúti igazgatási szerv egyidejű értesítése mellett a

vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igények ütközéséről szerzett tudomást követő 2 munkanapon belül.

Az összehangolási eljárásról szóló értesítésben meg kell jelölni:

- a vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igények ütközésével érintett kapacitást,
- az igénytől eltérő felajánlott kapacitást,
- az összehangolási eljárás helyét, idejét,
- az összehangolási eljáráson való részvétel elmulasztásának következményeit.

Az összehangolási eljárást a VPE Kft. vezeti le. Az eljárásról jegyzőkönyvet kell készíteni, és azt minden, az összehangolási eljáráson résztvevő félnek alá kell írnia, és részükre egy példányt át kell adni.

Amennyiben az összehangolási eljárás 10 munkanapon belül nem vezet eredményre a VPE Kft. dönt az összehangolási eljárásban érintett igényekről a 101/2007. (XII.22.) GKM rendelet 19.§ 4) és 5) pontjaiban meghatározott sorrend figyelembe vételével, és ennek eredményeként az összehangolási eljárással érintett hozzáférésre jogosult részére az általa bejelentett igénytől eltérő ajánlatot tehet.

A VPE Kft. az összehangolási eljárás során nem rendezett vitás kérdésekben hozott döntéséről az igénylőket a döntés meghozatalát követően haladéktalanul köteles írásban tájékoztatni.

A VPE Kft. a különböző típusú, egymással ütköző menetvonal igényeket az alábbi sorrendben részesíti előnyben:

- éves menetvonal-igény,
- éves pótlólagos menetvonal-igény,
- évközi menetvonal-igény,
- egyedi menetvonal-igény,
- azonnali menetvonal-igény,
- üzemi célú menetvonal-igény.

4.4.2 Vitás esetek rendezése, jogorvoslat lehetősége

A hozzáférésre jogosult, illetve a nem független vasúti pályahálózat-működtető a Vtv. 77. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a vasúti igazgatási szervnél jogvitás eljárást kezdeményezhet a VPE Kft. pályakapacitás biztosítása tárgyában meghozott döntése ellen.

4.4.3 Túlterhelt pályaszakasz

4.4.3.1 Túlterhelt pályaszakasz

Ha egy adott vasúti pályaszakaszon a menetvonal-igények kielégítése az összehangolási eljárás keretében sem biztosítható, és az ennek következtében elutasított kapacitás igények elérik vagy meghaladják az adott pályaszakasz havi elméleti kapacitásának 10 százalékát, vagy az egy éven belül várhatóan benyújtásra kerülő menetvonal-igények nagy valószínűséggel nem elégíthetők ki, a VPE Kft. a vasúti pályahálózat érintett részét túlterhelt vasúti pályaszakasznak minősíti, és kezdeményezi a pályahálózat-működtetőnél a kapacitás-elemzés elvégzését és túlterheltség megszüntetését célzó javaslatok megtételét.

A pályahálózat-működtető köteles a túlterhelt pályaszakaszokon kapacitás-elemzést készíteni, megküldeni a vasúti igazgatási szervnek és a VPE Kft.-nek. A pályahálózat-működtető a kapacitásbővítési tervben foglaltak végrehajtásáról negyedévente beszámoló készíti a vasúti igazgatási szerv részére.

A VPE Kft. a honlapján a menetvonal katalógus mellett a túlterhelt pályaszakaszok esetében a helyettesítő pályaszakaszokat közzéteszi.

4.4.3.2 Prioritási szabályok és a követendő eljárás

A túlterhelt vasúti pályaszakaszon a pályahálózat-működtető által igényelt menetvonal elsőbbséget élvez, amennyiben

- a kapacitás használata a jogszabályban foglaltak végrehajtásához szükséges, vagy
- a pályahálózat-működtető karbantartási, felújítási vagy fejlesztési munkát végez.

A pályahálózat-működtető a fenti esetekben rögzített elsőbbségi igényét csúcsidőszakon belül végzett vasúti közszolgáltatással szemben nem érvényesítheti.

Túlterhelt vasúti pályaszakasz esetében a fenti rendelkezések érvényesítését követően, az alábbi sorrend figyelembe vételével - a szakosított infrastruktúraként kijelölt vasúti pályaszakaszok kivételével - elsőbbséget kell biztosítani:

- a vasúti közszolgáltatásnak,
- a határon átmenő vasúti személyszállításnak,
- a határon átmenő vasúti árutovábbításnak,
- az egyéb vasúti árutovábbításnak,
- az egyéb vasúti személyszállításnak.

Ha az előző pontban foglaltak alapján az elsőbbséget élvező menetvonal-igény nem határozható meg, akkor az alábbi sorrend figyelembevételével elsőbbséget kell biztosítani:

- az ütemes menetrend alapján közlekedő vonatoknak,
- a keret-megállapodás alapján igényelt menetvonalaknak,
- a több közlekedési napra vonatkozó menetvonal-igényeknek,
- a hosszabb viszonylatra vonatkozó menetvonal-igényeknek,
- a rendszeresen közlekedő vonatok menetvonal-igényeinek,
- a korábban benyújtott menetvonal-igényeknek.

4.4.3.3 A használat, a használati jog visszavonása

A VPE Kft. túlterhelt pályaszakasz esetén jogosult a hozzáférésre jogosult azon menetvonalait visszavonni, amelyeket három hónapon keresztül csak 60%-nál kevesebb alkalommal vettek igénybe, kivéve, ha erre a hozzáférésre jogosult érdekkörén kívül álló okból került sor.

A vasúti pályahálózat használatához előírt jogosultságot igazoló okiratok, dokumentumok bármelyikében beállt változás esetén, a VPE Kft. jogosult a már kiutalt menetvonal használati jogát felülvizsgálni.

Amennyiben az előbb hivatkozott okiratok, dokumentumok nem igazolják a menetvonal igénylő használati jogosultságát, VPE Kft. a menetvonal használati jogot visszavonja. A menetvonal visszavonását a VPE Kft. írásban köteles közölni a hozzáférésre jogosulttal és a pályahálózat-működtetővel.

4.4.4 A keret-megállapodás hatása

A keret-megállapodás alapján benyújtott menetvonal-igény elsőbbséget élvez a 101/2007.(XII.22.) GKM rendelet 21.§ (4) bekezdésében foglaltak szerint.

4.5 Kapacitás-elosztás vasúti pályahálózat karbantartási, felújítási és fejlesztési célból

4.5.1 Az eljárás leírása

A pályahálózat-működtető jogosult az általa működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton karbantartási, felújítási, és fejlesztési munkákat végezni, illetve végeztetni, ehhez kapacitást lekötni, a vasúti pályahálózatot igénybe venni.

17B

A vasúti pályahálózaton végzett olyan karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák pályahálózat kapacitásigényét, amelyek az érintett pályahálózat szakaszon a vonatközlekedést akadályozzák vagy korlátozzák a pályahálózat-működtető jelen pontban rögzített eljárási rend szerint nyújtja be a VPE Kft.-hez. A karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák várható hatásának bemutatását havonként aktualizálva a VPE Kft. honlapján kell közzétenni.

4.5.1.1 Vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítása a tervezett karbantartásokhoz, felújításhoz és fejlesztéshez

17B

A vasúti pályahálózat olyan tervezett karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáinak lehetővé tétele érdekében, amelyek az érintett pályahálózat-szakaszon a vonatközlekedést akadályozzák vagy korlátozzák, az ezek végrehajtásához szükséges valamennyi pályakapacitás igényt a pályahálózat-működtető az éves menetvonal-igénylések benyújtásának határidejéig, de legkésőbb az éves üzemi menetrend véglegesítését megelőző tizedik hét végéig nyújtja be a VPE Kft. részére a VPE Kft. menetvonal igénylő rendszerében, ennek elérhetetlensége esetén a 4.5.1.1 számú melléklet szerinti minta alapján írásban, levél formában, vagy faxon. Ezen igényeket a VPE Kft. az éves üzemi menetrendre vonatkozó szabályok alapján elégíti ki.

4.5.1.2 Éves szinten nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákkal kapcsolatos kapacitás elosztási szabályok

17B

Az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető olyan karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák időtartamára, amelyek az érintett pályahálózat-szakaszon a vonatközlekedést akadályozzák vagy korlátozzák, a pályahálózat-működtető - a várható bevételekiesésének és a már kiutalt menetvonalakkal összefüggő esetleges kártérítési kötelezettségének mérlegelésével - a VPE Kft.-től pályahálózat-kapacitást igényel a VPE Kft. menetvonal igénylő rendszerében, elérhetősége hiányában írásban, levél formában, vagy faxon, a 4.5.1.1 számú melléklet szerinti minta alapján.

A VPE Kft. a benyújtott igény alapján - amennyiben az már kiutalt menetvonalakat is érint - kezdeményezi az adott vasúti pályaszakasz üzemi menetrendjének felfüggesztését, és az érintett igénylőkkel egyeztetett ideiglenes üzemi menetrendet készít. Az ideiglenes üzemi

menetrendet a VPE Kft. úgy készíti el, hogy a lehető legkisebb mértékben legyen szükséges a már kiutalt menetvonalak módosítása.

A pályahálózat-működtető az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák számára a munkálatok megkezdése előtt lehetőség szerint legalább 30 nappal köteles a pályakapacitást a VPE Kft-nél megigényelni a menetvonal-igénylés szabályai szerint.

A pályakapacitás-igénylésekor meg kell jelölni:

- az érintett pályaszakaszt (állomásköz, jobb-bal vágány, állomási vágány, stb.),
- az időszakot (hónap-nap-óra-perc-től-ig illetve vonattól-vonatig, stb.),
- technológiai jellemzőket (feszültségmentesítés, munkavédelmi-lassújel, stb.).

A VPE Kft. 5 munkanapon belül megvizsgálja, hogy a pályahálózat működtetője által beadott pályakapacitás-igény ütközik-e már kiutalt menetvonalakkal.

17B

A vizsgálat lefolytatását követően, amennyiben szükség szerint a pályahálózat működtetőjével, illetve az általa benyújtott pályahálózat-kapacitás-igénnyel már kiutalt menetvonalakat érint, a VPE Kft. a tanulmánymenetrendek alapján egyeztetési eljárást folytat le az összehangolási eljárás jogszabályban meghatározott eljárási szabályainak alkalmazásával a pályahálózat-működtető által benyújtott pályahálózat-kapacitás igényrel ütköző menetvonalak tulajdonosaival, illetve a pályahálózat-működtetőjével ütköző menetvonalak jogosultjaival (együtt: érintett felek) a VPE Kft. egyeztetési eljárást folytat le az összehangolási eljárás szabályai szerint.

Az egyeztetési eljárás során meg kell határozni:

- a változtatni kívánt menetvonalakat, illetve a változtatás mértékét,
- az esetlegesen kerülő vagy alternatív útirányon át közlekedtethető vonatok menetvonalait,
- a lemondandó menetvonalakat,
- vonatpótló autóbusszal részben, vagy teljesen pótoltt menetvonalakat,
- a menetvonal jogosultja által megjelölt, a csatlakozások biztosítása érdekében esetlegesen még érintett, változtatandó menetvonalakat.

A menetvonal jogosult(ak) részéről felmerülő esetleges többletköltségek- ideértve, de nem kizárólag: menetvonal biztosítási és lemondási díj - és kárigények elszámolásáról, viseléséről az érintett felek az egyeztetés keretében is megállapodhatnak, a bruttó elszámolás számviteli elvének szabályai szerint.

A lefolytatott egyeztetési eljárás eredményeként a változtatandó menetvonalakat az érintett időszakra a hozzáférésre jogosultnak le kell mondani, illetve a módosított útirányra és/vagy időpontra újból meg kell rendelni a VPE Kft-től a menetvonal lemondás, illetve menetvonal igénylés szabályai szerint.

A változásokkal érintett menetvonalak vonatkozásában az újonnan benyújtott igények alapján a VPE Kft. új menetrendet készít (ideiglenes üzemi menetrend), melyet az üzemi menetrend részévé tesz.

4.6 Eljárás arra az esetre, ha a kiutalt kapacitást nem használják. Lemondási szabályok, eljárás a lemondás elmaradása miatt

4.6.1 Eljárás arra az esetre, ha a kiutalt kapacitást nem használják

Túlterhelt pályaszakasz esetén a VPE Kft. a menetvonal igénybevételi jogát visszavonhatja, ha a pályahálózat-működtető által szolgáltatott adatok alapján a menetvonal igénylő - érdekkörébe tartozó okból - a számára kiutalt menetvonalakat három hónapon keresztül csak 60% alatt (küszöbérték) használja fel.

A kapacitás kihasználás mértékének meghatározásánál a számításokat menetvonal darabban kell elvégezni. A küszöbérték a keret-megállapodás alapján közlekedő vonatokra is vonatkozik.

4.6.2 Lemondási szabályok, eljárás a lemondás elmaradása miatt

A hozzáférésre jogosult az általa igényelt, illetve számára kiutalt menetvonalat, vagy szolgáltatást a VPE Kft.-nél írásban vagy elektronikus úton a VPE Kft. menetvonal-igénylő informatikai rendszerének útján lemondhatja.

Amennyiben a hozzáférésre jogosult a menetvonalat nem veszi igénybe és meghatározott időben nem mondja le, lemondási díjat köteles fizetni.

4.7 Rendkívüli küldemények és veszélyes áruk továbbítása, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetése

Rendkívüli küldemény és veszélyes áru továbbítása, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetése engedélyköteles, ezért a menetvonal-igénylés során jelezni kell.

A rendkívüli küldemények továbbításához szükséges eljárási rendet a MÁV Zrt-re és a GYSEV Zrt-re vonatkozóan a 4.7-1 és a 4.7-2 számú melléklet tartalmazza.

4.8 Különleges intézkedések üzemzavar, veszélyhelyzet esetén

4.8.1 A menetrendszerinti közlekedés helyreállításának főbb elvei

- A napi tervtől, menetrendtől való eltérés esetén a pályahálózat-működtető üzem- és operatív irányítási szervezete köteles olyan intézkedések megtételére, amelyek megszüntetik a zavarokat, helyreállítják a tervszerinti, menetrendszerinti vonatközlekedést.
- A hozzáférésre jogosultaknak folyamatosan rendelkezni kell egy döntési jogosultsággal felruházott kapcsolattartó személlyel, vagy saját irányítási szervezettel, akiket üzemzavar, veszélyhelyzet esetén a pályahálózat-működtető üzemi- és operatív irányítási szervezete értesíti, és akiknek igényeit a menetrendszerinti üzem helyreállítása céljából figyelembe veszik.
- Vis maior és előre nem látható egyéb rendkívüli körülmények:
  - A vonatközlekedésben műszaki meghibásodás vagy balesetek miatt bekövetkezett zavarok esetén a pályahálózat-működtető köteles mindent

megtenni a normál üzemi körülmények visszaállítására. E célból szükséghelyzeti tervet kell készítenie, amely tartalmazza súlyos balesetek, vagy a vonatközlekedésben bekövetkezett súlyos zavarok esetén értesítendő szervezeteket.

- A pályahálózat-működtető kérésére a hozzáférésre jogosult köteles térítés ellenében rendelkezésre bocsátani a normál üzemi körülmény mielőbbi visszaállításához a legmegfelelőbbnek ítélt eszközöket.
- A vasúti pályahálózatot ideiglenesen használhatatlanná tevő veszélyhelyzet esetén a pályahálózat-működtető a kiutalt menetvonalakat az érdekeltek értesítésével visszavonhatja a helyreállításhoz szükséges időtartamra. A VPE Kft. erre az időszakra az igénylő kérelmére a rendelkezésre álló kapacitás terhére más menetvonalat ajánl fel.

4.8.2 Eljárási rend

Eljárás:

- A pályahálózat-működtető üzemirányítási szervezete intézkedik a vasúti pályahálózat szabaddá tétele érdekében.
- A pályahálózat-működtető üzemirányítási szervezete a hozzáférésre jogosult irányító szervezetének, vagy képviselőjének közreműködésével intézkedik az üzemzavar, veszélyhelyzet megszüntetésére és a hozzáférésre jogosult vonatainak leköszlekedtetésére.

Az üzemzavar illetve veszélyhelyzet esetén követendő részletes eljárási szabályokat a MÁV Zrt-re vonatkozóan az F.3. számú Utasítás üzemirányítási és az operatív üzletági irányítási szolgálat ellátására tartalmazza.

Az üzemzavar illetve veszélyhelyzet esetén követendő eljárást a GYSEV Zrt-re vonatkozóan a 7/2005. számú Vezérigazgatói Utasítás tartalmazza (a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zrt. magyar területén bekövetkező biztonsággal összefüggő események során teljesítendő baleseti készenléti, ügyeleti szolgálati és vezetői feladatokról, valamint a kárelhárítás irányításáról), mely valamennyi hozzáférésre jogosult számára a GYSEV Zrt. honlapján elérhető.

4.8.3 Előrelátható problémák

Előrelátható veszélyhelyzet esetén a Vtv. 31.§ (2) a-b) pontjában rögzítettek szerint kell eljárni.

4.8.4 Előre nem látható problémák

Előre nem látható veszélyhelyzet esetén a Vtv. 31.§ (2) a-b) pontjában rögzítettek szerint kell eljárni.

5. A HOZZÁFÉRÉSRE JOGOSULTAK SZÁMÁRA NYÚJTANDÓ SZOLGÁLTATÁSOK

5.1 Bevezetés

A nyílt hozzáférés keretében nyújtott alapszolgáltatásokat, járulékos szolgáltatásokat, kiegészítő szolgáltatásokat és mellékszolgáltatásokat a Vtv. 54.§- a és 3. számú melléklete szabályozza.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételét és a nyílt hozzáférés keretében nyújtott szolgáltatásokat valamennyi hozzáférésre jogosult számára azonos feltételekkel kell elérhetővé tenni, és azonos díj ellenében kell nyújtani.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. szolgáltatásainak belső tartalma a pályahálózat-működtetőkre jellemző sajátosságok miatt eltérő, azonban mindkét pályahálózat-működtető szolgáltatásai megfelelnek a 2001/14/ EK irányelv előírásainak.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. által nyújtott szolgáltatások csak eltérés esetén kerülnek részletezésre pályahálózat-működtetőnként.

A kapcsolódó infrastrukturális háttérrel a 3. fejezet, a díjszabás feltételeit és a díjtételeket a 6. fejezet tartalmazza.

5.2 Alapszolgáltatások

A Vtv. 3. sz. mellékletének I. pontjában foglalt szolgáltatások.

5.2.1 Menetvonal biztosítás

A vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelése.

A szolgáltatás tartalmazza:

- a megrendelő igényének (beleértve az igényhez tartozó járulékos, kiegészítő- és mellékszolgáltatásokat is) elektronikus alapú fogadását,
- az igény teljesíthetőségének vizsgálatát,
- a szükséges menetrend szerkesztését,
- az igényhez kapcsolódó szolgáltatás végrehajthatóságának vizsgálatát,
- az igény elfogadásáról és megvalósításáról való visszajelzést az igénylő számára, valamint
- intézkedést a végrehajtás érdekében.

5.2.2 Közlekedtetés

A szolgáltatás tartalmazza:

- a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatnak árutovábbítási, személyszállítási illetve a vontatási szolgáltatás céljára a hozzáférésre jogosult részére történő rendelkezésére bocsátását,
- a nyílt vonalak, a forgalmi vágányok, a kitérők, a vágánykapcsolatok, a műtárgyak, valamint a jelző- és biztosítóberendezések használatának biztosítását,
- a vonatközlekedés lebonyolítását a forgalomirányítás személyzetének, eszközeinek és információs rendszerének biztosításával,
- a vasúti járművek közlekedtetéséhez szükséges adatok kezelését és továbbítását,
- illetve a GYSEV Zrt. esetében a menetokmány és mellékleteinek kezelésével kapcsolatos pályavasúti tevékenység végzését.

5.3 Járulékos szolgáltatások

A Vtv. 3. sz. mellékletének II. pontjában foglalt szolgáltatások.

5.3.1 Felsővezetéki rendszerek használata

A szolgáltatás tartalmazza:

- a felsővezetéki és energiaellátó rendszerekhez való hozzáférést és azok használatát (villamos energia nélkül).

5.3.2 Üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférés

A szolgáltatás tartalmazza az üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférést és a hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység ellátását. Az üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférést, mint szolgáltatást meg kell rendelni.

5.3.3 Állomáshasználat személyszállító vonatok és járművek számára

5.3.3.1 Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználata

A szolgáltatás tartalmazza a 4.3-2 számú mellékletben A, B vonatkategóriába sorolt vonatok számára:

- a személypályaudvarok, állomások és megállóhelyek - személyszállítás céljára igénybe vett, az alapszolgáltatásokban nem foglalt - pályahálózathoz, és egyéb létesítményeihez való hozzáférést és használatát,
- utas-kiszolgáló építmények és létesítmények, utasterek, utas-tájékoztató eszközök és berendezések használatát,
- állomási utastájékoztatót.

Megállási célú állomáshasználatot a vonat minden állomásán (beleértve a kiinduló/végállomást is) meg kell rendelni.

5.3.3.2 Személyszállító vonatok kiinduló- /végállomás használata

A MÁV Zrt. esetében

A szolgáltatás tartalmazza a 4.3-2 számú mellékletben A, B, C vonatkategóriába sorolt vonatok számára:

- a személyszállító vonatok összeállításához, tolatásához és szétrendezéséhez kapcsolódó pályahálózathoz való hozzáférést,
- az állomási forgalomirányítási tevékenység vonatindítással, vonatfogadással és tolatással kapcsolatos igénybevételét,
- a személyszállító vonatok előfűtéséhez, előhűtéséhez, víztöltéséhez, zártrendszerű wc ürítéséhez szükséges pályavasúti telepített berendezésekhez való hozzáférést és azok használatát (energia és víz biztosítása nélkül),
- a menetkmány és mellékleteinek kezelésével kapcsolatos pályavasúti tevékenység végzését.

GYSEV Zrt. esetében

A szolgáltatás tartalmazza a 4.3-2 sz. mellékletben A, B, C vonatkategóriába sorolt vonatok számára:

- a személyszállító vonatok összeállításához, tolatásához és szétrendezéséhez kapcsolódó pályahálózathoz való hozzáférést,
- az állomási forgalomirányítási tevékenység tolatással kapcsolatos igénybevételét,
- a személyszállító vonatok előfűtéséhez, előhűtéséhez, víztöltéséhez, zártrendszerű wc ürítéséhez szükséges pályavasúti telepített berendezésekhez való hozzáférést és azok használatát (energia és víz biztosítása nélkül).

5.3.4 Állomáshasználat tehervonatok és járművek számára

5.3.4.1 Tehervonatok induló- /célállomás használata

MÁV Zrt. esetében

A szolgáltatás tartalmazza a 4.3-2 számú mellékletben D vonatkategóriába sorolt vonatok számára:

- az állomáshoz tartozó vasúti pályákhoz és létesítményekhez árutovábbítás (tehervonati közlekedés-tolatás) céljából történő hozzáférést (a vonat és a ki/besorozott kocsik által igénybevett vágányok és a hozzá tartozó technikai és műszaki berendezések, beleértve az elegyrendezési létesítményeket is),
- hozzáférés biztosítását a rakodási célra kijelölt vágányokhoz, nyílt hozzáférésű csatlakozó- és összekötő vasúti pályához, a nyílt hozzáférésű saját célú vasúti pályahálózathoz és átrakó vágányokhoz, rakterületekhez, az áruforgalmi terminálokhoz történő eljutást biztosító vágányokhoz, továbbá technikai és műszaki berendezésekhez kiszolgálás céljából,
- az állomási forgalomirányítási tevékenység vonatindítással, vonatfogadással és tolatással kapcsolatos igénybevételét,

- az elegyrendezési tevékenységhez szükséges vágányokhoz való hozzáférést, valamint ezekhez a vágányokhoz tartozó berendezések, jelző- és biztosító berendezések, vágány fékek, féksaruk használatát,
- a menetokmány és mellékleteinek kezelésével kapcsolatos pályavasúti tevékenység végzését.

GYSEV Zrt. esetében

A szolgáltatás tartalmazza a 4.3-2 számú mellékletben D vonatkategóriába sorolt vonatok számára:

- az állomáshoz tartozó vasúti pályákhoz és létesítményekhez árutovábbítás (tehervonati közlekedés-tolatás) céljából történő hozzáférést (a vonat és a ki/besorozott kocsik által igénybevett vágányok és a hozzá tartozó technikai és műszaki berendezések, beleértve az elegyrendezési létesítményeket is),
- hozzáférés biztosítását a rakodási célra kijelölt vágányokhoz, nyílt hozzáférésű csatlakozó- és összekötő vasúti pályához, a nyílt hozzáférésű saját célú vasúti pályahálózathoz és átrakó vágányokhoz, rakterületekhez, az áruforgalmi terminálokhoz történő eljutást biztosító vágányokhoz, továbbá technikai és műszaki berendezésekhez kiszolgálás céljából,
- az állomási forgalomirányítási tevékenység tolatással kapcsolatos igénybevételét,
- az elegyrendezési tevékenységhez szükséges vágányokhoz való hozzáférést, valamint ezekhez a vágányokhoz tartozó berendezések, jelző- és biztosító berendezések, vágány fékek, féksaruk használatát.

5.3.4.2 Tehervonatok közbenső állomás használata

MÁV Zrt. esetében

A szolgáltatás tartalmazza a 4.3-2 számú mellékletben D vonatkategóriába sorolt vonatok számára:

Közbenső állomásokon történő

- az állomáshoz tartozó vasúti pályákhoz, létesítményekhez árutovábbítás (tehervonati közlekedés, tolatás, vontatójármű-csere, vontatójármű körbejárás, fordulás, jármű ki- vagy besorozás) céljából történő hozzáférést,
- hozzáférés biztosítását a rakodási célra kijelölt vágányokhoz, nyílt hozzáférésű csatlakozó- és összekötő vasúti pályához, a nyílt hozzáférésű saját célú vasúti pályahálózathoz és átrakó vágányokhoz, rakterületekhez, az áruforgalmi terminálokhoz történő eljutást biztosító vágányokhoz, továbbá technikai és műszaki berendezésekhez kiszolgálás céljából,
- az állomási forgalomirányítási tevékenység vonatindítással, vonatfogadással és tolatással kapcsolatos igénybevételét,
- a menetokmány és mellékleteinek kezelésével kapcsolatos pályavasúti tevékenység végzését.

GYSEV Zrt. esetében

A szolgáltatás tartalmazza a 4.3-2 számú mellékletben D vonatkategóriába sorolt vonatok számára:

- az állomáshoz tartozó vasúti pályákhoz, létesítményekhez árutovábbítás (tehervonati közlekedés, tolatás, vontatójármű-csere, vontatójármű körbejárás, fordulás, jármű ki- vagy besorozás) céljából történő hozzáférést,
- hozzáférés biztosítását a rakodási célra kijelölt vágányokhoz, nyílt hozzáférésű csatlakozó- és összekötő vasúti pályához, a nyílt hozzáférésű saját célú vasúti pályahálózathoz és átrakó vágányokhoz, rakterületekhez, az áruforgalmi terminálokhoz történő eljutást biztosító vágányokhoz, továbbá technikai és műszaki berendezésekhez kiszolgálás céljából,
- az állomási forgalomirányítási tevékenység tolatással kapcsolatos igénybevételét.

A tehervonatok közbenső állomás használata szolgáltatás a GYSEV Zrt. esetében a közbenső állomásokon történő személyzetcserét is magában foglalja.

5.3.5 Rendező pályaudvarokhoz való hozzáférés

A rendező pályaudvarokhoz való hozzáférést az állomáshasználati szolgáltatások tartalmazzák az 5.3.3 és az 5.3.4 pontok alapján.

5.3.6 Vonatképző létesítményekhez való hozzáférés

A vonatképző létesítményekhez való hozzáférést az állomáshasználati szolgáltatások tartalmazzák az 5.3.3 és az 5.3.4 pontok alapján.

5.3.7 Járműtárolás

A szolgáltatás tartalmazza:

- a hozzáférésre jogosult által közlekedtetett vasúti járművek 24 órát meghaladó tárolását.

Az érintett vasúti járművek őrzéséről és felügyeletéről a hozzáférésre jogosult köteles gondoskodni.

A hozzáférésre jogosult a 24 óra lejárta előtt köteles jelezni a tárolási igényt.

5.3.8 Egyéb járulékos szolgáltatások

5.3.8.1 Vasúti járműmérleghez való hozzáférés

A szolgáltatás tartalmazza:

- üzemképes vasúti járműmérleg biztosítását,
- a szolgáltatásigénylő részéről a tömeg megállapítást végző személy mérlegházba való bejutásának biztosítását.

A pályahálózat-működtetők a 3.8.5.2 számú mellékletben meghirdetett helyeken és időben biztosítják a szolgáltatás igénybevételét.

5.3.8.2 Szolgálat megszakítás, szolgálatszünetelés felfüggesztése

A szolgáltatás tartalmazza:

- a szolgálat megszakítással, szolgálatszüneteléssel érintett helyeken és időpontokban a pályavasúti forgalmi személyzet biztosítását.

A pályahálózat-működtetők az 5.3.8.2 számú mellékletben meghirdetett helyeken és időben biztosítják a szolgáltatás igénybevételét.

5.4 Kiegészítő szolgáltatások

A Vtv. 3. sz. mellékletének III. pontjában foglalt szolgáltatások.

5.4.1 Vontatási villamos energia biztosítása

A szolgáltatás tartalmazza:

- vállalkozó vasúti társaságok részére vontatási villamos energia magánvezetéken keresztül történő továbbadását.

A GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág a szolgáltatást nem nyújtja. A GYSEV Zrt. pályahálózatán a szolgáltatást a GYSEV Zrt. Társasági Szolgáltatás nyújtja.

5.4.2 Vontatási felhasználású üzemanyag biztosítása

A szolgáltatás tartalmazza:

- vontatási felhasználású üzemanyag biztosítását.

Az üzemanyag vételező helyek nyitva tartását és a vételezhető üzemanyagot a 3.8.4 számú melléklet tartalmazza.

A MÁV Zrt. területén üzemanyagot csak az általa üzemeltetett helyeken lévő vasúti üzemanyagtöltő állomásokon lehet vételezni.

A szolgáltatást a MÁV Zrt. nyújtja.

A GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág a szolgáltatást nem nyújtja. A GYSEV Zrt. pályahálózatán a szolgáltatást a GYSEV Zrt. Társasági Szolgáltatás nyújtja.

5.4.3 Vízfeltöltéshez használt víz biztosítása

A szolgáltatást nyújtó létesítmények felsorolását a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

A szolgáltatás tartalmazza:

- vízfeltöltéshez, vízvételhez használt víz biztosítását.

A MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.4.4 Tolatószemélyzet biztosítása

A szolgáltatás tartalmazza:

- a pályavasúti tolatószemélyzet biztosítását a tolatási tevékenységhez az 5.4.4 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben illetve 5.4.4 számú mellékleten kívüli szolgálati helyeken és/vagy üzemidőn kívül, amennyiben a pályahálózat-működtető oldalán a szükséges erőforrások rendelkezésre állnak.

Tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatásnak minősül a járműkapcsolás, útátjáró fedezése, jármű vonatba történő be- illetve vonatból történő kisorozása, vonatösszeállítás, szétrendezés, finomrendezés illetve minden olyan állomási tevékenység, amely a pályahálózat-működtető által biztosított tolatásvezető és/vagy kocsirendező (illetve ilyen feladatkörben eljáró más pályavasúti személyzet) közreműködésével kerül végrehajtásra függetlenül a tolatással érintett vonat vonatkategóriájától.

Adott tolatási művelet elvégzéséhez szükséges minimális tolatószemélyzeti létszámról az érintett állomás Állomási Végrehajtási Utasítása rendelkezik.

A MÁV Zrt a tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatást csak abban az esetben nyújtja, ha a minimálisan szükséges tolatószemélyzeti létszámot a hozzáférésre jogosult megrendelte.

5.4.5 Rendkívüli küldemény, veszélyes áru továbbítása, próbavonat, Ro-La vonat közlekedtetése

A szolgáltatás tartalmazza:

- a küldemény regisztrálását,
- írásbeli árajánlat megküldését a hozzáférésre jogosultnak,
- a küldemény továbbításához szükséges engedély kiadását.

5.4.6 Külső vonatfelvétel

A szolgáltatás tartalmazza:

- az induló vonathoz a vonatterhelési kimutatás (VTK) elkészítéséhez szükséges adatok felvételét,
- az adatoknak a pályahálózat-működtető információs rendszerébe való átadását rögzítés céljából,
- féksúly-számítás elvégzését, valamint a zárjelző kezelését.

A GYSEV Zrt. az 5.4.6 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben nyújtja ezt a szolgáltatást.

A GYSEV Zrt. ezen szolgáltatás keretén belül a fentiekben túlmenően biztosítja:

- vasúti kocsikra a bárcák elhelyezését,
- kocsizárak meglétének ellenőrzését, kocsizár-hiány illetve sérülés esetén pótlását a hozzáférésre jogosulttal történő előzetes megállapodás alapján.

5.4.7 Vontatójármű biztosítása tolatás céljából

A szolgáltatás tartalmazza:

- vontatójármű biztosítását tolatás céljából,
- a vontatójárművet kezelő mozdony személyzet biztosítását.

A pályahálózat-működtető vontatójárművet az 5.4.4 számú mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és üzemidőkben biztosít. Pályahálózat-működtető által biztosított vontatójármű pályavasúti tolató személyzet biztosítása nélkül nem igényelhető.

Vontatójármű biztosítása tolatás céljából szolgáltatásnak minősül járművek átállítása, állomási vagy állomásból kiágazó saját célú vasúti pályahálózat átadási pontjához történő járműkiszolgálás, jármű vonatba történő be- ill. vonatból történő kisorozása, vonatösszeállítás, szétrendezés, finomrendezés illetve minden olyan állomási tevékenység, amely a pályahálózat-működtető által biztosított vontatójármű közreműködésével kerül végrehajtásra.

5.4.8 Pályavasúti személyzet biztosítása mérlegeléshez

A szolgáltatás tartalmazza:

- az 5.4.8 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben a vasúti járművek mérlegelésének elvégzését.

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.4.9 Tengelyátszerelés

A szolgáltatás tartalmazza:

- a különböző nyomtávolságú járművek forgóvázainak átcserélését,
- járművek áttengelyezés utáni műszaki vizsgálatát,

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.4.10 Forgóváz használat

A szolgáltatás tartalmazza:

- a forgóváz igénybevétele.

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.4.11 A vállalkozó vasúti társaság által nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia biztosítása

A szolgáltatás tartalmazza a vállalkozó vasúti társaság által nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia magánvezetéken keresztül történő továbbadását.

5.5 Mellékszolgáltatások

A Vtv. 3. sz. mellékletének IV. pontjában foglalt szolgáltatások.

A pályahálózat-működtetők a Vtv. 3. számú mellékletének IV. pontjában felsorolt mellékszolgáltatást nem nyújtanak.

6. DÍJAK

6.1 Díjszabási alapelvek

A VPE Vasúti Pályakapacitás-elosztó Kft. - a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól szóló 83/2007. (X.6.) GKM-PM együttes rendelet értelmében - 2008. augusztus 31-ig elkészítette a Díjképzési Módszertant (továbbiakban: DM) - 6.1-1 számú melléklet.

A VPE az adott menetrendi évre vonatkozó konkrét hálózat-hozzáférési díjak megállapítását a DM és a pályahálózat-működtetők utolsó lezárt üzleti évének tényadatai alapján végzi el.

A hálózat-hozzáférési díjak meghatározására vonatkozó részletes számításokat és a számítások alapjául szolgáló adatokat a Díjszámítási Dokumentumban (6.1-2 számú melléklet) rögzíti.

A 2001/14/EK irányelv felárak és kedvezmények tekintetében a következő területeken érinti a vállalkozó vasúti társaságok által fizetendő díjak struktúráját:

- Tekintettel arra, hogy a nyílt hozzáférési vasúti pályahálózattal megegyező területen folytatott egyéb, versenyhelyzetben levő közlekedési tevékenységek tekintetében környezetterhelési felár nem kerül érvényesítésre, (2001/14/EK irányelv 7.5. cikk), így a vasúti közlekedés környezeti hatásaival összefüggő, különösen környezetkárosítottnak minősített infrastruktúra-szakaszokra és vonatközlekedtetési módokra vonatkozó környezetterhelési felárat a hozzáférésre jogosultnak nem kell fizetnie.
- A vasúti pályahálózat túlterheltségére vonatkozóan a hozzáférésre jogosultak számára felár nem kerül felszámításra (2001/14/EK irányelve 7.4. cikk).

A hálózat-hozzáférési díjszabási rendszer hátrányos megkülönböztetéstől mentes díjakat hirdet meg a közlekedési piac összehasonlítható részterületein azonos természetű szolgáltatást nyújtó különböző hozzáférésre jogosultak számára.

A meghirdetett hálózat-hozzáférési díjak forintban (HUF) értendők és az ÁFA-t nem tartalmazzák.

6.1.1 Alapszolgáltatások díja

A vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelésével, továbbá a vonatközlekedés lebonyolításával kapcsolatos tevékenységek az alapszolgáltatásokon belül két komponenshez a menetvonal biztosításhoz és a közlekedtetéshez kapcsolhatóak. A két pályahálózat-működtető által nyújtott alapszolgáltatási tevékenységek megegyeznek, a felsorolt tevékenységek pontos besorolása az 5.2 pontban található, a díjtételeket a 6.3.1.1 és a 6.3.1.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.1.1 A menetvonalak felhasználása

A menetvonal kizárólag a menetvonal kiutalásban meghatározott azon időszakra vonatkozik, amely a vonat két pont közötti leközlekedtetéséhez szükséges. Ennek megfelelően bármilyen változtatás, amely a menetvonal útvonal- és időadataiban, a

menetvonallal egyidejűleg megrendelt szolgáltatásokban a menetvonal út és időadataira kihatóan, valamint a menetvonal kiutalás részét képező vonatkategóriára (4.3-2 számú melléklet) vonatkozó alapadatokban történik, a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján a menetvonal lemondását és új - a változtatott paramétereknek megfelelő - menetvonal megrendelését teszi szükségessé.

A vonat indulásának késése esetén a vonat a hozzáférésre jogosult kérésére legfeljebb 24 órás időtartamon belül az eredetileg kiutalt menetvonal alapján - a teljesítményösztönző rendszer szabályainak alkalmazásával - is elindítható és a kiutalt menetvonal szerinti útvonalon leközeledtethető, amennyiben a forgalmi körülmények ezt lehetővé teszik.

Amennyiben a vonat közlekedése során az eredetileg kiutalt menetvonal időadatait 24 órát meghaladóan túllépi vagy azonnali menetvonal esetén az adott állomáson a tervezetten felüli tartózkodási idő a 24 órát meghaladja, a vonat a kiutalt menetvonal alapján nem közlekedtethető.

A) Menetvonal biztosítási díj

A menetvonal biztosítási díj menetvonal lekötésével, kiutalásával kapcsolatos szolgáltatásokért kerül felszámításra-a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton.

Egy igényelt menetvonalhoz kapcsolódóan csak egyszer kell menetvonal biztosítási díjat fizetni abban az esetben is, ha az igényelt menetvonal több a DM által érintett pályahálózat-működtető hálózatát is érinti.

Ekkor a fizetendő díj mértéke az induló állomást üzemeltető pályahálózat-működtetőre vonatkozó díjszabás alapján kerül meghatározásra.

Amennyiben a hozzáférésre jogosult kiutalt menetvonalának igénybe vételét a pályahálózat-működtető több vonatszámban való közlekedtetéssel teszi lehetővé (vonatszám csere), úgy a menetvonal biztosítás díja csak egyszer számolható el.

A menetvonal biztosítás díja csak a ténylegesen leközeledett vonat (jármű) után terheli a hozzáférésre jogosultat.

B) Közlekedtetési díj

A közlekedtetési díj az 5.2. pontban felsorolt szolgáltatásokért, a ténylegesen megtett vonatkilométer és a megtett bruttótonna kilométer alapján kerül felszámításra a normál és széles nyomtávú hálózaton egyaránt.

A közlekedtetési díj vonatkilométer alapján számított része 3 vonalkategóriára és a következő vonatkategóriákra kerül felszámításra (Ft/vonatkm mértékegységben meghirdetve):

- személyszállító vonatok (a 4.3-2 számú mellékletben A, B, C vonatkategóriába sorolt vonatok),
- tehervonatok (a 4.3-2 számú mellékletben D vonatkategóriába sorolt vonatok),
- mozdonyvonatok (a 4.3-2 számú mellékletben E vonatkategóriába sorolt vonatok, vonalkategóriától függetlenül).

A közlekedtetési díj bruttótonna kilométer alapján számított része vonal- és vonatkategóriától függetlenül kerül felszámításra (Ft/bruttótonna kilométer mértékegységben meghirdetve).

Az egyes hálózati elemek (vasútvonalak/vonalszakaszok) kategorizálási rendszere személy- és áruszállítás szempontjából eltérő.

6.1.2 Járulékos szolgáltatások díja

6.1.2.1 Felsővezeték használati díj

Az 5.3.1 pontban meghatározott szolgáltatás igénybe vétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/villamosvonatkilométer. Díjtételeit a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.2.2 Üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférés díja

Az üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférés díja a 6.1.4.2 pontban meghatározott díjban kerül felszámításra.

6.1.2.3 Állomások hozzáférési díja személyszállító vonatok számára

- *Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználati díja:*

A pályahálózat-működtető a személyszállító vonatok (A és B vonatkategória) számára megállási díj ellenében, állomáskategóriánként eltérő díjazásért biztosítja az 5.3.3.1 pontban meghatározott megállási szolgáltatást. A megállási díj a személyszállító vonat minden megállása esetén elszámolandó, beleértve a kiinduló- és végállomást is.

Mértékegysége: Ft/állomáshasználat. Díjtételeit a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

- *Személyszállító vonatok kiinduló/végállomás használati díja:*

A pályahálózat-működtető a személyszállító- és szerelvényvonatok számára (A, B és C vonatkategória) kiinduló/vég állomáshasználati díj ellenében, állomáskategóriánként, a kiinduló- és végállomásokon biztosítja az 5.3.3.2 pontban meghatározott szolgáltatást. A díj az állomásokon nyújtott szolgáltatások jellemzőinek figyelembevételével három állomáskategóriára kerül felszámításra. Elszámolandó mind a vonat kiinduló, mind pedig a vonat végállomásán.

A csatlakozó-és határállomáson be-/kilépő forgalom esetében a legelső/legutolsó, belföldi pályahálózat-működtető által üzemeltetett állomás esetében kiinduló/végállomás használati díj kerül felszámításra, amennyiben a vonat az érintett állomáson megáll és az 5.3.4.1 5.3.3.2 pontban meghatározott szolgáltatásokat igénybe veszi.

Mértékegysége: Ft/állomáshasználat. Díjtételeit a 6.3.2.1. és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.2.4 Állomások hozzáférési díja tehervonatok számára

- *Tehervonatok induló-/célállomás használati díja:*

A pályahálózat-működtető a tehervonatok (D vonatkategória) számára az 5.3.4.1 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén a menetvonal szerinti első/utolsó állomás állomáskategóriájának megfelelő díjtétel kerül felszámításra.

A csatlakozó- és határállomáson be-/kilépő forgalom esetében a legelső/legutolsó, belföldi pályahálózat-működtető által üzemeltetett állomás esetében induló/célállomás használati díj kerül felszámításra, amennyiben a vonat az érintett állomáson megáll és az 5.3.4.1 pontban meghatározott szolgáltatásokat igénybe veszi.

Mértékegysége: Ft/állomáshasználat. Díjtételeit a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

- *Tehervonatok közbenső állomás használati díja:*

A pályahálózat-működtető a tehervonatok (D vonatkategória) számára az 5.3.4.2 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén az érintett állomás állomáskategóriájának megfelelő díjtétel kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/állomáshasználat. Díjtételeit a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.2.5 Rendező pályaudvarokhoz való hozzáférés díja

A rendező pályaudvarokhoz való hozzáférés díját 6.1.2.3 és a 6.1.2.4 pontban felsorolt állomáshasználati díjak tartalmazzák.

6.1.2.6 Vonatképző létesítményekhez való hozzáférés díja

Az vonatképző létesítményekhez való hozzáférés díját 6.1.2.3 és a 6.1.2.4 pontban felsorolt állomáshasználati díjak tartalmazzák.

6.1.2.7 Járműtárolási díj

Az 5.3.7 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.

A díj 24 órát meghaladó tárolásnál kerül felszámításra, minden megkezdett 24 óra egész napnak számít. ~~Járműtárolási díj tényleges Mmegrendelés hiányában is a pályahálózat-működtetője a tárolás költségeként a járműtárolás díjával megegyező összeget számít fel felszámításra kerül, amennyiben a jármű vagy járművek tartózkodása az adott tárolási helyen a 24 órát meghaladja. Ebben az esetben -a tárolás költségét járműtárolási díjat- az adott járművet a tárolási helyre érkeztető hozzáférésre jogosult köteles megfizetni megteríteni.~~ A baleset, rendkívüli események miatt várakozó vasúti járművek, valamint a pályahálózat működtetéséhez igénybevett vasúti járművek esetén ezen időtartam alatt tárolási ~~díj-költség~~ nem kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/jármű/nap. Díjtételeit a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.2.8 Vasúti járműmérleghez való hozzáférés díja

Az 5.3.8.1 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.
Mértékegysége: Ft/jármű. Díjtételeit a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.2.9 Személyzetbiztosítási díj

Az 5.3.8.2 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.
Mértékegysége: Ft/fő/óra. Díjtételeit a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

A díj elszámolása a MÁV Zrt. esetén

A szolgáltatás elszámolása Ft/fő/óra mértékegységben a megrendelés alapján történik. A ténylegesen igénybevett időtartam, de szolgálatszünetelés felfüggesztése esetében minimum 7,6 óra/fő kerül felszámításra. Szolgálat megszakítás felfüggesztése esetében, ha a szolgáltatás igénybevételét követően 4 óra összefüggő szolgálat megszakítás nem biztosítható, akkor a teljes időtartam, de minimum 4 óra/fő kerül felszámításra.

A GYSEV Zrt. ilyen minimumértékeket, elszámolást nem alkalmaz.

6.1.3 Járulékos szolgáltatások díja

Lásd a 6.1.2 pontban leírtakat.

6.1.4 Kiegészítő szolgáltatások díja

6.1.4.1 Vontatási villamos energia biztosításának díja

Az 5.4.1 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj.

A díj négy díjtételt foglal magában:

- továbbadott vontatási villamos energia díja
- rendszerhasználat díja (közvetített szolgáltatás)
- továbbadott vontatási villamos energia hálózati veszteség díja
- egyéb üzemeltetési díj (a felsővezeteki rendszerek használata szolgáltatásba nem foglalt üzemeltetési költségek).

A szolgáltatás igénybevétele esetén a négy díjtétel együttesen kerül kiszámlázásra.

Mértékegysége: Ft/kWh. Díjtételét a 6.3.4.1 számú táblázat tartalmazza.

6.1.4.2 Vontatási felhasználású üzemanyag biztosításának díja

Az 5.3.2 és az 5.4.2 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/liter Díjtételeit 6.3.4.1 számú táblázat tartalmazza.

6.1.4.3 Vízöltéshez használt víz díja

Az 5.4.3 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/m³. Díjtételeit 6.3.4.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.4.4 Tolatószemélyzet biztosítási díj

Az 5.4.4 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/fő/óra. Díjtételeit a 6.3.4.1 és a 6.3.4.2 számú táblázat tartalmazza.

Tolatószemélyzet biztosítási időként azt a tiszta (nettó) munkaidőt kell elszámolni, amely ténylegesen felhasználásra került az adott tolatáshoz. Ha a tolatószemélyzet biztosítása bármely okból (tolatás beszüntetése vonatközlekedés, illetve egyéb ok miatt) több műveletből áll, akkor az egyes műveletek tényleges időigényének összegét kell elszámolni abban az esetben is, ha az egyes műveletek nem közvetlen egymásutánban, hanem megszakításokkal kerülnek elvégzésre.

Ha egy tolatás során egyszerre több vonat szét/összerendezése valósul meg, és a felhasznált tolatási idő az egyes vonatokhoz közvetlenül nem hozzárendelhető, úgy a tolatószemélyzet biztosítás időalapját az egyes vonatokba/-ból be-/kisorozott járművek darabszáma szerint kell megosztani.

Ha egy vonat olyan járműveket továbbít, amelyek később/megeelőzőleg több, egymástól különböző hozzáférésre jogosult részére kiutalt menetvonalban kerülnek(-tek) továbbításra, és a tolatási idő az egyes hozzáférésre jogosult kiutalt menetvonalaihoz közvetlenül nem hozzárendelhető, akkor a tolatószemélyzet biztosítás időigényét a kiutalt szolgáltatással rendelkező hozzáférésre jogosultak között a tolatott járművek darabszámának arányában kell megosztani.

A tolatási tevékenységhez kapcsolódó tiszta (nettó) munkaidő értelmezése során felmerülő fontosabb fogalmak meghatározása az alábbi utasításokban szerepel:

Fogalom neve	A fogalom meghatározásának helye
Tolatás	F.2. Utasítás 1.2.106 p.
Értesítés a tolatás engedélyezéséről	F.2. Utasítás 4.1.3. - 4.1.3.5. p.
Tolatás megszüntetése és folytatása	F.2. Utasítás 4.1.4. - 4.1.4.1. p.
Tolatásvezető teendői	F.2. Utasítás 4.1.6. - 4.1.6.2. p.
A tolatásban résztvevők köteleességei	F.2. Utasítás 4.1.7. - 4.1.7.3. p.
Kapcsolás csavarkapoccsal	F.2. Utasítás 7.3.6. p.
Kapcsolásra kötelezett dolgozók	F.2. Utasítás 7.10.4. p.
Vonatátvétel lazító	F.7. Utasítás 78. p.
Légfékkel végzett tolatószolgálati tevékenység	E.2. Utasítás 5.4. alfejezet
Védekezés járműmegfutamodás ellen a tolatás befejezése után	F.2. Utasítás 5. fejezet

6.1.4.5 Rendkívüli küldemény továbbításához szükséges engedély kiadásának díja

Az 5.4.5 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/engedély. Díjtételét a 6.3.4.1 és a 6.3.4.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.4.6 Vonatfelvételi személyzeti díj

Az 5.4.6 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/fő/óra. Díjtételét a 6.3.4.1 és a 6.3.4.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.4.7 Vontatójármű biztosítási díj

Az 5.4.7 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/jármű/óra. Díjtételét a 6.3.4.1 számú táblázat tartalmazza.

Vontatójármű biztosítási időként azt a tiszta (nettó) igénybevételi időt kell elszámolni, amely ténylegesen felhasználásra került az adott tolatáshoz. Ha a vontatójármű biztosítása bármely okból (tolatás beszüntetése vonatközlekedés, illetve egyéb ok miatt) több műveletből áll, akkor az egyes műveletek tényleges időigényének összegét kell elszámolni abban az esetben is, ha az egyes műveletek nem közvetlen egymásutánban, hanem megszakításokkal kerülnek elvégzésre.

Ha egy tolatás során egyszerre több vonat szét/összerendezése valósul meg, és a felhasznált tolatási idő az egyes vonatokhoz közvetlenül nem hozzárendelhető, úgy a vontatójármű biztosítás időalapját az egyes vonatokba/-ból be-/kisorozott járművek darabszáma szerint kell megosztani.

Ha egy vonat olyan járműveket továbbít, amelyek később/megeelőzőleg több, egymástól különböző hozzáférésre jogosult részére kiutalt menetvonalban kerülnek(-tek) továbbításra, és a tolatási idő az egyes hozzáférésre jogosult kiutalt menetvonalaihoz közvetlenül nem hozzárendelhető, akkor a vontatójármű biztosítás időigényét a kiutalt szolgáltatással rendelkező hozzáférésre jogosultak között a tolatott járművek darabszámának arányában kell megosztani.

6.1.4.8 Mérlegeléshez biztosított pályavasúti személyzeti díj

Az 5.4.8 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/jármű. Díjtételét a 6.3.4.1 számú táblázat tartalmazza.

6.1.4.9 Tengelyátszerelési díj

Az 5.4.9 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/jármű. Díjtételét a 6.3.4.1 számú táblázat tartalmazza.

6.1.4.10 Forgóváz használati díj

Az 5.4.10 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj.

Mértékegysége: Ft/óra/forgóváz. Díjtételét a 6.3.4.1 számú táblázat tartalmazza.

6.1.4.11 A vállalkozó vasúti társaság által nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia biztosításának díja

Az 5.4.11 pontban meghatározott szolgáltatásért fizetendő díj. A díj négy díjtételt foglal magában:

- továbbadott vasúti társaság által nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia díja
- rendszerhasználat díja
- továbbadott vasúti társaság által nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia hálózati veszteség díja
- egyéb üzemeltetési díj (a személyszállító vonatok kiinduló-/végállomás használata szolgáltatásban nem foglalt üzemeltetési költségek).

A szolgáltatás igénybevétele esetén a négy díjtétel együttesen kerül kiszámlázásra.

Mértékegysége: Ft/kWh. Díjtételét a 6.3.4.1 számú táblázat tartalmazza.

6.1.5 Mellékszolgáltatások díja

A MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág és a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág a Vtv. 3. számú mellékletének IV. pontjában felsorolt mellékszolgáltatást nem nyújt.

6.2 Díjszabási rendszer

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. pályahálózatán alkalmazott díjszabási rendszert a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól szóló 83/2007.(X.6.) GKM-PM együttes rendelet alapján elkészített Díjképzési Módszertan tartalmazza (6.1-1 számú melléklet).

A hálózat-hozzáférési díjak meghatározására vonatkozó részletes számításokat és a számítások alapjául szolgáló adatokat a Díjszámítási Dokumentum tartalmazza (6.1-2 számú melléklet).

6.3 Díjak

A pályaszakaszok és szolgálati helyek meghatározott szolgáltatásoknál figyelembe vett díjkategóriába sorolását a 6.3-1 és a 6.3-2 számú melléklet tartalmazza.

6.3.1 Alapszolgáltatások díjai

6.3.1.1 Menetvonal biztosítási díjak

Menetvonal biztosítási díjak

6.3.1.1. számú táblázat

Menetvonal biztosítási díj (Ft/menetvonal)	
MÁV Zrt. pályahálózaton	600
GYSEV Zrt. pályahálózaton	315

6.3.1.2 Közlekedtetési díjak

Vonatkilométer alapú közlekedtetési díj a MÁV Zrt. pályahálózaton

6.3.1.2-1. számú táblázat

Közlekedtetési díj (Ft/vonatkm)	I. kat. pályaszakasz	II. kat. pályaszakasz	III. kat. pályaszakasz
a) Személyszállító vonatok (A, B, C)	375	315	126
b) Tehervonatok (D)	391	370	200
c) Mozdonyvonatok (E)	371		

Bruttótonnakilométer alapú közlekedtetési díj a MÁV Zrt. pályahálózaton

6.3.1.2-2. számú táblázat

Közlekedtetési díj	Ft/bruttótonnakm
a) Személyszállító vonatok (A, B, C)	0,23
b) Tehervonatok (D)	
c) Mozdonyvonatok (E)	

Vonatkilométer alapú közlekedtetési díj a GYSEV Zrt. pályahálózatán

6.3.1.2-3. számú táblázat

Közlekedtetési díj (Ft/vonatkm)	I. kat. pályaszakasz	II. kat. pályaszakasz	III. kat. pályaszakasz
a) Személyszállító vonatok (A, B, C)	371	426	361
b) Tehervonatok (D)	262	361	160
c) Mozdonyvonatok (E)	368		

Bruttótonnakilométer alapú közlekedtetési díj a GYSEV Zrt. pályahálózatán

6.3.1.2-4. számú táblázat

Közlekedtetési díj	Ft/bruttótonnkm
a) Személyszállító vonatok (A, B, C)	0,23
b) Tehervonatok (D)	
c) Mozdonyvonatok (E)	

6.3.2 Járulékos szolgáltatások díjai**6.3.2.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások díjai****Járulékos szolgáltatások díjai a MÁV Zrt. pályahálózatán**

6.3.2.1 számú táblázat

1. Felsővezeték használati díj (Ft/villamosvonatkm)	
Felsővezeték használati díj	57

2. Megállási célú állomáshasználati díja (Ft/állomáshasználat)	
Személyszállító vonatok (A, B)	
I. kategóriájú állomáson	3540
II. kategóriájú állomáson	2898
III. kategóriájú állomáson	2051

3. Kiinduló/végállomás használati díja (Ft/állomáshasználat)	
Személyszállító vonatok (A, B, C)	
I. kategóriájú állomáson	2270
II. kategóriájú állomáson	1810
III. kategóriájú állomáson	905

4. Induló/célállomás használati díja (Ft/állomáshasználat)	
Tehervonatok (D)	
I. kategóriájú állomáson	4500
II. kategóriájú állomáson	2000
III. kategóriájú állomáson	600

5. Közbenső állomás használati díja (Ft/állomáshasználat)	
Tehervonatok (D)	
I. kategóriájú állomáson	3400
II. kategóriájú állomáson	2400
III. kategóriájú állomáson	1400

6. Járműtárolási díj (Ft/jármű/nap)	
Járműtárolási díj	34

7. Vasúti járműmérleghez való hozzáférés díja (Ft/jármű)	
Vasúti járműmérleghez való hozzáférés díja	2 340

8. Személyzetbiztosítási díj (Ft/fő/óra)	
Személyzetbiztosítási díj	2 171

6.3.2.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások díjai

Járulékos szolgáltatások díjai a GYSEV Zrt. pályahálózatán

6.3.2.2 számú táblázat

1. Felsővezeték használati díj (Ft/villamosvonalkm)	
Felsővezeték használati díj	180

2. Megállási célú állomáshasználati díja (Ft/állomáshasználat)	
Személyszállító vonatok (A, B)	
I. kategóriájú állomáson	2208
II. kategóriájú állomáson	2076
III. kategóriájú állomáson	1724

3. Kiinduló/végállomás használati díja (Ft/állomáshasználat)	
Személyszállító vonatok (A, B, C)	
I. kategóriájú állomáson	2078
II. kategóriájú állomáson	2074
III. kategóriájú állomáson	1612

4. Induló/célállomás használati díja (Ft/állomáshasználat)	
Tehervonatok (D)	
I. kategóriájú állomáson	6000
II. kategóriájú állomáson	4000
III. kategóriájú állomáson	2000

5. Közbenső állomás használati díja (Ft/állomáshasználat)	
Tehervonatok (D)	
I. kategóriájú állomáson	3000
II. kategóriájú állomáson	2000
III. kategóriájú állomáson	1000

6. Járműtárolási díj (Ft/jármű/nap)	
Járműtárolási díj	183
7. Vasúti járműmérleghez való hozzáférés díja (Ft/jármű)	
Vasúti járműmérleghez való hozzáférés díja	1331
8. Személyzetbiztosítási díj (Ft/fő/óra)	
Személyzetbiztosítási díj	2234

6.3.3 Járulékos szolgáltatások díjai

Lásd a 6.3.2 fejezetet.

6.3.4 Kiegészítő szolgáltatások díjai

6.3.4.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai

Kiegészítő szolgáltatások díjai a MÁV Zrt. pályahálózatán

6.3.4.1. számú táblázat

Megnevezés	Ft
1) Vontatási felhasználású üzemanyag biztosításának díja (Ft/l)	294
2) Tolatószemélyzet biztosítási díj (Ft/fő/óra)	3597
3) Rendkívüli küldemény továbbításához szükséges engedély kiadásának díja (Ft/engedély)	5839
4) Vonatfelvételi személyzeti díj (Ft/fő/óra)	3323
5) Vontatójármű biztosítási díja (Ft/jármű/óra)	19500
6) Mérlegeléshez biztosított pályavasúti személyzeti díj (Ft/jármű)	732
7) Tengelyátszerelési díj (Ft/jármű)	50000
8) Forgóváz használati díj (Ft/óra/forgóváz)	30
9) Vontatási villamos energia biztosításának díja	
Továbbadott vontatási villamos energia díja (Ft/kWh)	17,6
Rendszerhasználat díja (Ft/kWh)	5,7
Továbbadott vontatási villamos energia hálózati veszteség díja (Ft/kWh)	1,8
Egyéb üzemeltetési díj (Ft/kWh)	0,03
10) A vasúti társaság által nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia biztosításának díja	
Továbbadott vasúti társaság által nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia díja (Ft/kWh)	17,6
Rendszerhasználat díja (Ft/kWh)	5,7
Továbbadott vasúti társaság által nem vontatási célra (előfűtéshez, előhűtéshez) felhasznált villamos energia hálózati veszteség díja (Ft/kWh)	1,8
Egyéb üzemeltetési díj (Ft/kWh)	0,03

6.3.4.2 A GYSEV Zrt. pályahálózaton nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai

Kiegészítő szolgáltatások díjai a GYSEV Zrt. pályahálózaton

6.3.4.2 számú táblázat

Megnevezés	Ft
1) Vízöltéshez használt víz díja (Ft/m ³)	299
2) Tolatószemélyzet biztosítási díj (Ft/fő/óra)	2275
3) Rendkívüli küldemény továbbításához szükséges engedély kiadásának díja (Ft/engedély)	6411
4) Vonatfelvételi személyzeti díj (Ft/fő/óra)	4220
5) Vontatójármű biztosítási díja (Ft/jármű/óra)	10980

6.3.5 Mellékszolgáltatások díjai

A pályahálózat-működtetők a Vtv. 3. számú mellékletének IV. pontjában felsorolt mellékszolgáltatást nem nyújtanak.

6.4 Teljesítményösztönző rendszer

A 101/2007.(XII.22.) számú, a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló GKM rendelet 34.§-a szabályozza a teljesítményösztönző rendszer bevezetését.

A VPE Kft. a hálózati zavarok csökkentése és a vasúti közlekedési teljesítmények javítása érdekében teljesítményösztönző rendszert határoz meg, amelynek alapelvei a vasúti pályahálózat egészére vonatkozóan azonosak.

A pályahálózat-működtetőre és a hozzáférésre jogosultra is vonatkozó teljesítményösztönző rendszer elemei a hálózati zavart okozó tevékenységért kiszabott pénzügyi hátrányok, valamint a terv feletti teljesítményért járó pénzügyi előnyök. A pénzügyi hátrány egyértelműen a pályahálózat működtető vagy egy hozzáférésre jogosult által okozott hálózati zavarhoz kötődik.

A teljesítményösztönző rendszer a pályahálózat-működtetőre és a hozzáférésre jogosultra egymással arányos elemeket tartalmaz.

A VPE Kft. úgy határozza meg a teljesítményösztönző rendszer elemeinek mértékét és alkalmazásuk feltételeit, hogy a teljesítményösztönző rendszer működtetéséből származó anyagi előny a működtetés ráfordításaival arányos legyen, valamint a hálózati zavar okai azonosításának adminisztratív költsége ne haladja meg a hálózati zavar okozásáért kiszabott pénzügyi hátrányt.

A teljesítményösztönző rendszer figyelembe veszi az igényeltől eltérően felhasznált pályahálózat-kapacitást, valamint előnyben részesíti azokat a hozzáférésre jogosultakat, akik a menetrendszerűségi mértéket meghaladóan vették ténylegesen igénybe a pályahálózat-kapacitást. A teljesítményösztönző rendszer alapján meghatározott pénzügyi előnyök és pénzügyi hátrányok a hálózat-hozzáférési díjak pénzügyi elszámolásának keretében is elszámolhatók, de azok a hálózati zavarokból származó károk rendezésébe nem vonhatók be.

17B

A VPE Kft. az alkalmazott teljesítményösztönző rendszer tapasztalatait - így különösen a hálózati zavarok csökkentésére gyakorolt hatást - minden menetrendi évre vonatkozóan a pályahálózat-működtető, a hozzáférésre jogosultak és a vasúti igazgatási szerv bevonásával értékeli.

A teljesítményösztönző rendszer kiterjed:

- a vonat leközlekedtetésének a kiutalt menetvonalhoz viszonyított pontosságára,
- a többletfizetési kötelezettségre a menetvonalak megfelelő tervezhetősége érdekében a menetvonal-igénylés időpontjának függvényében,
- a lemondási díjakra, valamint egyéb, a vonat közlekedtetéséhez kapcsolódó minőségi paraméterekre (többek között a szolgáltatások időbeli tervezhetőségének elősegítése érdekében).

6.5 A díjszabási rendszer és/vagy a díjak várható változásai

A 2010/2011-es menetrendi évre vonatkozó Hálózati Üzletszabályzattal egyidejűleg hatályba lép a Díjszámítási Dokumentum, mely a 83/2007-es GKM/PM együttes rendeletében foglaltak szerint a VPE Kft. által elkészített Díjképzési Módszertan alapján a hálózat-hozzáférési díjak meghatározására vonatkozó részletes számításokat és számolások alapjául szolgáló adatokat tartalmazza.

A Díjképzési Módszertan 5 évig érvényes dokumentum, így ez alatt az időtartam alatt a jelenlegi szabályozás szerint a díjak változása a DM-ben leírtak alapján történhet meg. A DM rendelkezéseit utoljára a 2014. december második vasárnapjától kezdődő menetrendi évre vonatkozó hálózat-hozzáférési díjakat rögzítő DD elkészítése során kell alkalmazni.

A következő DM elkészítési határideje: 2014. február utolsó napja.

Az új díjstruktúra kialakítása az átláthatóság elvét követve többek között egyértelműen és ellenőrizhetően meghatározza a szolgáltatásokhoz kapcsolódó költségek és ráfordítások körét, rendelkezik azok - a vasúti pályahálózat legkisebb egységeire történő - felosztásáról. A költségalapot tükröző díjtételek kalkulálása a pályahálózat-működtetők által szolgáltatott költségadatok és teljesítmény tervadatok alapján történik. A fizetendő díjtételek a díjszámítás időpontjában ismert állami szerepvállalás mértékét figyelembe véve kerülnek megállapításra.

A Díjképzési Módszertan és Díjszámítási Dokumentum a Hálózati Üzletszabályzat mellékleteként részletes betekintést enged a hozzáférésre jogosultak által fizetendő díjtételek kalkulálásának módszertanába, továbbá a kalkulálás alapját képező adatokba.

6.6 A számlázás menete

Az elszámolás alapja a Vtv 64. § (3) bekezdésének a)-b) pontja alapján kiutalt kapacitás. A pályahálózat-működtető az adott hónapban ténylegesen felhasznált menetvonalak és teljesítmények valamint az adott hónapra már kiállított számlák alapján egyenleg számlát állít ki a hálózat-hozzáférési szerződés szerint.

Az éves üzemi menetrendben nem szereplő pályahálózat felhasználás ellenértékét a pályahálózat-működtető az adott hónapban ténylegesen felhasznált menetvonalak és teljesítmények alapján számlázza ki a hozzáférésre jogosult számára.

A felek a hálózat-hozzáférési szerződésben a számlázás időpontjáról eltérően is megállapodhatnak.

A hozzáférésre jogosult a számla elismerésével kötelezettséget vállal arra, hogy a vasúti pályahálózathoz való hozzáférésért felszámított hálózat-hozzáférési díjakat megfizeti. A fizetési határidő a hálózat-hozzáférési szerződésben kerül meghatározásra azzal a feltétellel, hogy a fizetési határidőt 30 napnál hosszabb időtartamban nem lehet meghatározni. Késedelmes fizetés esetén a Ptk. szerinti késedelmi kamat kerül felszámításra.

A pályahálózat használatáról kiadott számlán el kell különíteni az alap-, járulékos-, kiegészítő és mellékszolgáltatások díjait, illetve az alkalmazott kedvezményeket és felárakat.

A számlának összevethetőnek kell lennie a kapacitás-elosztó szervezet által a társaságok menetvonal igényei alapján adott ajánlatával.